

# PLAN ROZWOJU LOKALNEGO GMINY

## Gmina Wyszaków

*województwo mazowieckie*

*powiat wyszkowski*

*Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego dla Gminy Wyszaków został przygotowany na podstawie:*

- 1. 1. Strategii Rozwoju dla Miasta i Gminy Wyszaków,*
- 2. 2. Strategii Rozwoju Turystyki dla Miasta i Gminy Wyszaków,*
- 3. 3. Konsultacji społecznych przeprowadzonych w grupie reprezentującej większość organizacji, instytucji i stowarzyszeń w gminie oraz konsultacji z sołtysami,*
- 4. 4. Strategii rozwoju dla województwa mazowieckiego oraz powiatu wyszkowskiego,*
- 5. 5. Gminnej Strategii Integracji i Polityki Społecznej na lata 2004 – 2006,*
- 6. 6. Instrukcji zawartej w Zintegrowanym Programie Operacyjnym Rozwoju Regionalnego, w zał. nr 6.*

## **Spis treści**

<b><u>I. OBSZAR OBJĘTY PLANEM ROZWOJU LOKALNEGO GMINY WYSZKÓW I CZAS JEGO REALIZACJI.</u></b> .....	<b>4</b>
1.1. <u>Położenie i ludność.</u> .....	5
1.2. <u>Środowisko przyrodnicze.</u> .....	6
1.3. <u>Zagospodarowanie przestrzenne.</u> .....	7
1.3.1. <u>Użytkowanie terenów.</u> .....	7
1.3.2. <u>Własność nieruchomości.</u> .....	8
1.3.3. <u>Obiekty dziedzictwa kulturowego.</u> .....	9
1.4. <u>Identyfikacja problemów.</u> .....	10
<b><u>II. INFRASTRUKTURA KOMUNIKACYJNA I TECHNICZNA.</u></b> .....	<b>10</b>
2.1. <u>Drogi.</u> .....	10
2.2. <u>Telekomunikacja.</u> .....	12
2.3. <u>Sieć wodociągowa i kanalizacyjna, i odpady komunalne.</u> .....	13
2.4. <u>Energetyka, gaz i ciepłownictwo</u> .....	15
2.5. <u>Identyfikacja problemów</u> .....	18
<b><u>III. STRUKTURA DEMOGRAFICZNA I WARUNKI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW.</u></b> .....	<b>19</b>
3.1. <u>Struktura demograficzna.</u> .....	19
3.2. <u>Budownictwo mieszkaniowe</u> .....	20
3.3. <u>Oświata i wychowanie</u> .....	21
3.4. <u>Kultura</u> .....	23
3.5. <u>Służba zdrowia i opieka społeczna</u> .....	25
3.6. <u>Spółeczeństwo obywatelskie</u> .....	27
3.7. <u>Identyfikacja problemów.</u> .....	28
<b><u>IV. ROZWÓJ GOSPODARCZY GMINY WYSZKÓW.</u></b> .....	<b>29</b>
4.1. <u>Przedsiębiorczość.</u> .....	29
4.2. <u>Rynek pracy.</u> .....	30
4.3. <u>Rolnictwo</u> .....	31

4.4. Turystyka.....	32
4.5. <u>Identyfikacja problemów</u> .....	34
<b><u>V. ZADANIA I PROJEKTY NIEZBĘDNE DO POPRAWY SYTUACJI W GMINIE.....</u></b>	<b>35</b>
5.1. <u>Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury.....</u>	35
5.2. <u>Poprawa środowiska naturalnego.....</u>	35
5.3. <u>Rozwój przestrzenny i gospodarczy gminy.....</u>	36
5.4. <u>Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej.....</u>	36
5.5. <u>Rozwój oświaty, kultury, sportu i społeczeństwa obywatelskiego.....</u>	37
5.6. <u>Poprawa bezpieczeństwa i opieki społecznej .....</u>	37
<b><u>VI. REALIZACJA ZADAŃ I PROJEKTÓW.....</u></b>	<b>38</b>
6.1. <u>Określenie kryteriów kolejności realizacji projektów i zadań.....</u>	38
6.2. <u>Zadania inwestycyjne planowane w okresie 2005 – 2008.....</u>	39
6.3. <u>Szczegółowy wykaz zadań .....</u>	44
<b><u>VII. ZGODNOŚĆ PLANU ROZWOJU LOKALNEGO ZE STRATEGIAMI ROZWOJU GMINY, POWIATU I WOJEWÓDZTWA.....</u></b>	<b>55</b>
7.1. <u>Zgodność ze Strategią Rozwoju dla Miasta i Gminy Wyszaków.....</u>	55
7.2. <u>Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Wyszowskiego.....</u>	58
7.3. <u>Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego.....</u>	59
<b><u>VIII SYSTEM WDRAŻANIA , MONITOROWANIA I OCENY PLANU ROZWOJU LOKALNEGO GMINY ORAZ SPOSOBY KOMUNIKACJI SPOŁECZNEJ.....</u></b>	<b>60</b>
8.1. <u>Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.....</u>	60
8.2. <u>System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy i sposoby jego oceny.....</u>	62
8.3. <u>Objaśnianie i propagowanie Planu Rozwoju Lokalnego (public relations).....</u>	63

## **I. Obszar objęty Planem Rozwoju Lokalnego Gminy Wyszków i czas jego realizacji.**

Okresy programowania Unii Europejskiej - lata 2004 - 2006 i 2007 - 2013, narzucają ramy czasowe realizacji planu, natomiast określone w ZPORR priorytety, wyznaczają obszary działalności Gminy Wyszków poddane w tym dokumencie. Analizie poddano: sferę społeczną, gospodarczą, techniczną i finansową.

Przygotowany przez nas dokument stanowi zatem krótkoterminową (na lata 2005 -2008) wizję rozwoju potencjału gospodarczego gminy, która warunkuje wzrost konkurencyjności oraz przeciwdziałanie dalszej marginalizacji niektórych obszarów w taki sposób, aby sprzyjać długofalowemu rozwojowi społecznemu gminy, jej spójności ekonomicznej i społecznej oraz integracji z Unią Europejską.

***Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego dotyczy Gminy Wyszków ze szczególnym uwzględnieniem jej terenów wiejskich, liczących 14.482 ha i zamieszkałych przez 10.689 osób (stan na dzień 28.07.2004 r.).***

<b>Okres programowania</b>
<b>Realizację zadań i projektów zawartych w tym Planie przewiduje się na lata 2005 –2008.</b>

Gmina Wyszków położona jest w województwie mazowieckim, powiecie wyszkowskim. Strukturę Gminy tworzy miasto Wyszków i 28 miejscowości rozmieszczonych w 27 sołectwach. Gmina Wyszków graniczy z gminami: Rząśnik, Brańszczyk, Somianka, Zabrodzie (powiat wyszkowski) i Łochów (powiat węgrowski).

Gmina Wyszków jest gminą o statusie miejsko – wiejskim. W jej skład wchodzi miasto Wyszków i 28 wsi tj.: Deskurów, Drogoszewo, Fidest, Gulczewo, Kamieńczyk, Kręgi Nowe, Leszczydół Działki, Leszczydół Nowiny, Leszczydół Podwielątki, Leszczydół Pustki, Leszczydół Stary, Lucynów Duży, Lucynów, Loretto, Łosinno, Natalin, Olszanka, Puste Łąki, Rybienko Nowe, Rybienko Stare, Rybno, Sitno, Skuszew, Ślubów, Świniotop, Tulewo, Tulewo Górne, Tumanek.

## **1.1. Położenie i ludność.**

Wyszków położony jest w woj. mazowieckim, w odległości 55 km od Warszawy, 68 km od Ciechanowa, 75 km od Ostrołęki.

Powierzchnia Gminy Wyszków wynosi 165,6 km<sup>2</sup>. Gmina Wyszków jest gminą miejsko-wiejską, która podlega procesowi szybkiej urbanizacji ze względu na swoje położenie w pobliżu miasta stołecznego. Jednak przyrost liczby mieszkańców jest tu wolniejszy, niż w gminach podwarszawskich.

Gmina leży w dolinie Bugu, na skraju Puszczy Białej i wchodzi w skład podregionu „Zielone Płuca Polski”. Szczególnym mikroklimatem cechują się: dzielnica Wyszkowa - Rybienko Leśne i miejscowość Kamieńczyk, gdzie znajduje się około dwa tysiące działek rekreacyjnych i kilkanaście ośrodków wypoczynkowych. Brak uciążliwego przemysłu, rzeki Liwiec i Bug oraz ich rozlewiska stanowią idealne miejsce zarówno dla czynnej rekreacji – jazdy konnej, wycieczek krajoznawczych, biegów, jak i wypoczynku (przejażdżki powozem, wędkarstwo). Na terenie gminy występują tereny łowieckie bogate w zwierzynę łowną.

W przeszłości Wyszków był ważnym punktem handlowym na skrzyżowaniu szlaku lądowego i wodnego, którym odbywał się spław drewna do Gdańska. Jako osada znany był już kupcom podróżującym przez nasz kraj Szlakiem Bursztynowym. W czasie wojen szwedzkich w XVII wieku został doszczętnie zniszczony. Od 1795 roku był w zaborze pruskim, od 1807 roku w Księstwie Warszawskim, a od 1815 roku w Królestwie Polskim.

Pod koniec XIX wieku nastąpił rozwój gospodarczy Wyszkowa. Rozwinęło się rzemiosło, przemysł drzewny, powstał browar, w 1907 r. wybudowano tu hutę szkła. W latach 1956 - 1975 powstała fabryka mebli, zakłady przemysłu spożywczego, metalowego i samochodowego. Większość tych zakładów już nie istnieje.

W mieście i w gminie Wyszków od lat rozwijała się prywatna przedsiębiorczość. W Gminie Wyszków zarejestrowanych jest ponad 3,6 tysiąca podmiotów gospodarczych.

## **1.2. Środowisko przyrodnicze.**

Wyszków jest gminą położoną w północno-wschodniej części województwa mazowieckiego. Tereny Gminy Wyszków zajmują powierzchnię 16.560 ha, w tym tereny wiejskie 14.482 ha. Gmina Wyszków ma wiele walorów naturalnych mogących bezpośrednio wpływać na kreowanie ruchu turystycznego.

Teren gminy obejmują 4 obszary chronione w ramach programu NATURA 2000: Dolina Dolnego Bugu, Dolina Liwca, Puszcza Biała i Wydmy Lucynowsko – Mostowieckie. Świadczy to o wielkich walorach przyrodniczych gminy.

Obszar Puszczy Białej, usytuowany między Bugiem a Narwią, stanowi jeden z największych kompleksów leśnych na Mazowszu. Lasy w postaci kilku kompleksów, o różnym zwarcie, pokrywają większość obszaru ostoi. Obecnie posiadają one jedynie znaczenie gospodarcze. Teren zdominowany jest przez suche siedliska porośnięte sośninami w średnim wieku, a lokalnie występują drzewostany dębowo-grabowe, jesionowo-olszowe i olszowe. Niektóre fragmenty zbiorowisk leśnych mają zachowany prawie naturalny charakter. Na obszarze ostoi w dolinach potoków występują również łąki i zarośla wierzbowe.

Wydmy Lucynowsko – Mostowieckie to tereny w większości odkryte, lasy a także nieużytki i niewielkie płyty gruntów rolniczych. Między Mostówką i Lucynowem rozciąga się kompleks wydm porośniętych roślinnością typową dla tych siedlisk, tj. wrzosowiskami oraz różnymi zbiorowiskami borowymi. Pożar, który w 1993 r. zniszczył znaczną część lasów, jednocześnie spowodował bardzo silną ekspansję mącznicy lekarskiej *Arctostaphylos uva-ursi* (gatunku chronionego), której płyty osiągają powierzchnię 100-200 m<sup>2</sup>. Stanowisko mącznicy można zaliczyć do największych znanych stanowisk w Polsce.

Obszar Doliny Dolnego Bugu w większości pokrywają suche, ekstensywnie użytkowane pastwiska. Obszary bagienne są usytuowane głównie przy ujściach rzek, dopływów Bugu, oraz wokół pozostałych fragmentów dawnych koryt rzecznych. Koryto Bugu jest w większości nie zmienione przez człowieka; pozostały tu liczne piaszczyste wyspy, nagie lub porośnięte wierzbowymi albo topolowymi łęgami nadrzecznymi. Wzdłuż rzeki występują dobrze rozwinięte zarośla wierzbowe. Pierwsza terasa rzeki obfituje w starorzecza, zróżnicowane pod względem wielkości, głębokości i stopnia porośnięcia przez roślinność wodną.

Między Bugiem a wydmami w Lucynowie i Mostówce położony jest kilkusethektarowy obszar lasów olszowych rosnących na mokrych glebach torfowych poprzecinanych wydmami porośniętych lasem sosnowym.

W tak bogatym środowisku żyje wiele gatunków ptaków wymienionych w załączniku 1 „Dyrektywy ptasiej”, czyli zagrożonych wymarciem: bocian czarny, trzmielojad, łabędź krzykliwy, bielik, błotniak stawowy, orlik krzykliwy, derkacz, żuraw, batalion, łęczak, rybitwy, w tym rybitwa czarna, puchacz, sowa błotna, zimorodek, prawie wszystkie gatunki dzięciołów i wiele, wiele innych.

Specyficzny mikroklimat wzdłuż doliny Liwca i w Rybieniu Leśnym predysponuje te okolice do budownictwa letniskowego. Jest to jednak poważnym zagrożeniem dla środowiska i wymaga budowy infrastruktury komunalnej (ścieki i odpady).

### **1.3. Zagospodarowanie przestrzenne.**

Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 226 osób na km<sup>2</sup> (na terenach wiejskich wynosi 74 osoby na km<sup>2</sup>), co pozostaje na poziomie średniej dla gmin miejsko-wiejskich oddalonych nieco od dużych aglomeracji. Osadnictwo na terenach wiejskich Gminy Wyszków ma charakter skoncentrowany w obszarach położonych przy głównych szlakach komunikacyjnych, gdzie skupiają się również funkcje usługowe.

#### **1.3.1. Użytkowanie terenów.**

Gmina Wyszków posiada następującą strukturę użytkowania terenu:

*Tabela nr 1. Użytkowanie terenów w Gminie Wyszków.*

Struktura	Gmina Wyszków	
	ha	%
Użytki rolne	9.686	58,48
Lasy i grunty leśne	4.899	29,58
Tereny mieszkaniowe	361	2,17
Tereny przemysłowe	18	0,11
Tereny rekreacji i wypoczynku	31	0,19
Drogi	201	1,22
Grunty pod wodami	491	2,97
Inne (nieużytki, tereny kolejowe, użytki kopalne, itp.)	873	5,28
<b>Suma</b>	<b>16.560</b>	<b>100,0</b>

Pomimo postępującego procesu urbanizacji użytki rolne nadal stanowią wysoki udział w powierzchni gminy.

#### **1.3.2. Własność nieruchomości.**

Większość terenów w gminie należy do prywatnych właścicieli. W znacznym stopniu ogranicza to możliwość zorganizowanego i kontrolowanego inwestowania na tych terenach. Gmina posiada możliwości odpłatnego uzyskania gruntów od właścicieli pod warunkiem, że zostaną one przeznaczone na cele infrastruktury technicznej, społecznej i komunikacji.

Tabela nr 2. Własność gruntów w Gminie Wyszków.

Właściciel terenów	Miasto	Wieś
	w ha	w ha
<b>I. Skarb Państwa</b>	<b>382</b>	<b>3.486</b>
- - grunty wchodzące w skład zasobu własności rolnej	10	49
- - grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Lasy Państwowe	92	2.771
- - grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych	192	579
- - grunty wchodzące w skład zasobu nieruchomości	81	76
- - grunty pozostałe	7	11
<b>II. Grunty Skarbu Państwa przekazane w wieczyste użytkowanie</b>	<b>119</b>	<b>46</b>
<b>III. Grunty gminne</b>	<b>353</b>	<b>364</b>
- - grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości z wyłączeniem gruntów przekazanych w wieczyste użytkowanie	265	300
- - grunty gminne przekazane w wieczyste użytkowanie	88	64
<b>IV. Grunty osób fizycznych</b>	<b>985</b>	<b>9.487</b>
<b>V. Grunty spółdzielni mieszkaniowych</b>	<b>6</b>	<b>0</b>
<b>VI. Pozostałe grunty nie wymienione w pkt I - V</b>	<b>233</b>	<b>1.099</b>
<b>RAZEM:</b>	<b>2.078</b>	<b>14.482</b>

### 1.3.3. Obiekty dziedzictwa kulturowego.

Do najcenniejszych zabytków kultury materialnej gminy należą:

- • **Wyszków**

- - **Kościół parafialny pw. św. Idziego** z 1793 r. oraz plebania przy kościele (opisana przez Stefana Żeromskiego „Na probostwie w Wyszkanie”); pomimo zniszczeń wojennych zachowało się wiele cennych zabytków ruchomych: 3 kielichy (późnośredniowieczny, późnorenesansowy i późnobarokowy), dalamtyka (strój liturgiczny) i obraz Najświętszej Maryi Panny w srebrnej sukience z drugiej połowy XVII w.,

- - **Pałac Skarżyńskich** w Wyszkanie z ok. 1780 r. wg projektu Szymona Bogumiła Zuga, prawdopodobnie w pałacu gościł Cyprian Norwid; pałac położony na wysokim brzegu rzeki Bug, z widokiem na rozległe łąki, obecnie w trakcie remontu i adaptacji do usług hotelarskich.
- - **Obelisk Wazów**, najstarszy zabytek, wystawiony po 1655 r., prawdopodobnie ufundowany przez króla Jana Kazimierza dla uczczenia pamięci brata biskupa płockiego Karola Ferdynanda Wazy, projektu Gisleniego; na obelisku jest umieszczony herb królewski przedstawiający koronę i snop zboża pod koroną,
- - **Kapliczka** przy ulicy Białostockiej (w pobliżu cmentarza parafialnego) z 1789 r.,
- - **Zabytkowa kordegarda** przy wjeździe do parku im. Karola Ferdynanda Wazy, neogotycka, zbudowana w połowie XIX w. przy bramie wjazdowej. W pobliżu pomnik Cypriana Norwida,
- - **Zabytkowa część** cmentarza parafialnego przy ul. Nadgórze, m. in. Interesujący secesyjny nagrobek z czerwonego piaskowca z początku XX w.,
- - **Pomnik Pamięci Żydów Wyszkania** - pomnik na terenie byłego cmentarza żydowskiego,
- • **Wyszkanie - Rybienieko Leśne**
  - stare wille,
- • **Kamieńczyk**
  - - **Kościół neogotycki** wybudowany w latach 1896-1900 wg projektu J.P. Dziekońskiego z drewnianą dzwonnica z 1885 r.; w pobliżu znajduje się mogiła powstańców poległych w 1863 r., na cmentarzu jest także mogiła żołnierzy polskich poległych w 1939 r.,
  - - Zabytkowa drewniana architektura wiejska,
- • **Loretto**
  - - Sanktuarium Maryjne,
- • **Halin**
  - - Zespół dworski z 1905, park krajobrazowy z XIX w.,
  - - Dworek letniskowy, drewniany z końca XIX w.,
- • **Trasa Olszanka - Wyszkanie** – zabytkowe kapliczki.

Większość zabytków pochodzi z wieku XIX. Starsze i cenniejsze zostały w większości zniszczone podczas II wojny światowej. Najstarszym zabytkiem jest obelisk Wazów. Zachowały się nieliczne budynki (zespoły pałacowe i stare wille), z których tylko część swą świetnością przyciąga turystów, większość z nich jest remontowana lub wymaga remontu.

## **1.4. Identyfikacja problemów.**

1. Położenie Gminy przy drogach krajowych nr 8 i nr 62 stwarza dogodne warunki rozwojowe, lecz jednocześnie jest źródłem wielu problemów. Dynamika inwestowania na tych obszarach podnosi wartość gruntów, co wywołuje presję ze strony ich właścicieli na przekwalifikowanie terenów rolnych na budowlane.
2. Wyznaczone dotychczasowym planem zagospodarowania obszary urbanizacji są sukcesywnie zabudowywane. Występują tendencje urbanizacji dalszych, przyległych terenów rolnych oraz urbanizacji wszystkich terenów wzdłuż istniejących dróg. Potrzebny jest więc intensywny rozwój infrastruktury komunikacyjnej i technicznej.
3. Gminie bardzo potrzebna jest aktualizacja planu zagospodarowania przestrzennego wraz z kompletem planów miejscowych. Jest to niezbędne dla prowadzenia konsekwentnej i efektywnej polityki rozwoju przestrzennego, poszanowania wartości kulturowych i krajobrazowych oraz zapewnienia mieszkańcom dobrej jakości życia w gminie.

## **II. Infrastruktura komunikacyjna i techniczna.**

### **2.1. Drogi**

W zarządzie Gminy Wyszaków pozostają drogi gminne. Ich długość wynosi 154,4 km, (w granicach administracyjnych miasta 70,2 km).

#### **Drogi gminne**

*Tabela nr 3. Długość dróg gminnych*

<b>Lp.</b>	<b>Opis</b>	<b>Długość w km</b>	<b>Wartość księgowa w zł</b>
1.	Drogi na terenie miasta	70,2	14.476.626
2.	Drogi na terenach wiejskich	84,3	2.774.450
<b>Razem:</b>		<b>154,5</b>	<b>17.251.076</b>

**Drogi gminne w granicach administracyjnych miasta – 70,2 km, w tym:**

- o nawierzchni bitumicznej – 34,3 km
- o nawierzchni betonowej – 0,9 km,
- o nawierzchni z kostki brukowej – 7,2 km,
- o nawierzchni gruntowej – 27,8 km,

**drogi gminne poza granicami administracyjnymi miasta – 84,3 km, w tym:**

- ▪ o nawierzchni bitumicznej – 9,8 km,
- ▪ o nawierzchni gruntowej – 74,5 km.

Przez gminę przebiegają również drogi krajowe, wojewódzkie i powiatowe.

**Drogi krajowe stanowią własność Skarbu Państwa.**

Na terenie miasta są to ulice: Warszawska, Białostocka, Tadeusza Kościuszki, Serocka, będące w zarządzie Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie.

**Droga krajowa nr 8 Warszawa - Białystok – długość na terenie Gminy Wyszaków ok. 12,09 km**

- ▪ Ślubów,
- ▪ Deskurów,
- ▪ Lucynów,
- ▪ Tumanek,
- ▪ Skuszew,
- ▪ Wyszaków.

**Droga krajowa nr 62 Łochów - Wyszaków - Serock - długość na terenie Gminy ok. 12,01 km**

- ▪ Puste Łąki,
- ▪ Skuszew,
- ▪ Wyszaków,
- ▪ Rybienko Nowe,
- ▪ Rybienko Stare,
- ▪ Rybno,
- ▪ Kręgi Nowe.

**Drogi wojewódzkie stanowią własność samorządu województwa mazowieckiego.**

Są w zarządzie Mazowieckiego Zarządu Dróg Wojewódzkich w Warszawie. Na terenie miasta to ulica Generała Józefa Sowińskiego (na odcinku od ul. Tadeusza Kościuszki do ul. Pułtuskiej) i dalej ul. Pułtуска do granicy miasta.

**Droga wojewódzka nr 618 Gołymin - Pułtusk - Wyszaków - długość ogółem ok. 8,77 km**

- ▪ Łosinno,
- ▪ Olszanka,
- ▪ Wyszaków (ulica Pułtуска, ulica Generała Józefa Sowińskiego).

**Drogi powiatowe w granicach gminy Wyszaków stanowią własność samorządu powiatu wyszkowskiego.**

Są to ulice: Ignacego Daszyńskiego, 1 Armii Wojska Polskiego, Aleja Wolności, Jagiellońska, Zakręcie.

**Drogi powiatowe na terenie Gminy Wyszaków:**

**Nr 534** – od drogi krajowej nr 62 Wyszaków – Łochów w kierunku miejscowości Kamieńczyk przez Świniotop do Pustych Łąk.

**Nr 554** – Rybienko Leśne – Drogoszewo – Deskurów – Ślubów,

**Nr 548** – Wyszaków - Rybno – Tulewo Górne – Kręgi Nowe,

**Nr 552** – od skrzyżowania drogi krajowej nr 62 w miejscowości Kręgi przez Sitno – Olszanka do drogi wojewódzkiej nr 618 Pułtusk – Wyszaków,

**Nr 544** – od skrzyżowania z drogą wojewódzką nr 618 we wsi Leszczydół Stary, przez Leszczydół Stary i Leszczydół Pustki do drogi powiatowej nr 536 w Leszczydole Nowiny,

**Nr 536** – Wyszaków – Porządzie,

**Nr 550** – w miejscowości Leszczydół Podwielątki,

**Nr 533** – od drogi krajowej nr 8 – ul. Zakręcie do granic gminy.

## **2.2. Telekomunikacja.**

Głównym operatorem telefonii stacjonarnej jest TP SA. Ponadto na terenie Gminy działa operator niezależny Telenet Wschód (dawna nazwa RETEL). Centrale tych operatorów zapewniają dostępność linii telekomunikacyjnej i teleinformatycznej (ISDN, SDI, Neostrada). Telefonię komórkową obsługują na terenie Gminy Wyszaków wszyscy najwięksi operatorzy tj.: PTK Centertel „Idea”, Polska Telefonia Cyfrowa (PTC) Era GSM, Polkomtel Plus GSM.

## **2.3. Sieć wodociągowa i kanalizacyjna, i odpady komunalne.**

Ludność miasta i gminy Wyszaków zaopatrywana jest w wodę z ujęć głębinowych posadowionych w utworach czwartorzędowych. Woda do wsi doprowadzana jest wodociągiem z ujęcia komunalnego w Wyszakowie.

Ujmowane studniami głębinowymi wody pochodzą z naturalnych zasobów podziemnych. Posiadają one stabilną jakość pod względem bakteriologicznym. Charakteryzują się jednak podwyższoną barwą, mętnością oraz nadmierną ilością związków żelaza i manganu. Woda jest uzdatniana na stacji uzdatniania wody i jako odpowiadająca normom jakości wody do picia doprowadzana wodociągiem do mieszkańców Gminy.

Na koniec 2003 roku Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Wyszkanie eksploatowało 190,9 km sieci wodociągowych. W chwili obecnej dostęp do sieci wodociągowej posiada ponad 90% mieszkańców miasta i gminy (w Wyszkanie 98%).

Na terenie Rybienka Starego funkcjonuje, oddana do użytku w roku 1985 r., mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków. Przepustowość tej oczyszczalni wynosi 11.500 m<sup>3</sup>/dobę. Obciążenie ładunkiem zanieczyszczeń wynosi 100%. Oczyszczalnia wymaga modernizacji ze względu na potrzebę redukcji związków biogenych. Jest to obiekt przestarzały technologicznie. Biologiczne oczyszczanie odbywa się na splukiwanych złożach biologicznych.

Obecnie do oczyszczalni dopływa średnio ok. 3.500 m<sup>3</sup> ścieków na dobę.

W 2005 roku ma rozpocząć się modernizacja oczyszczalni ścieków, polegająca na gruntownej zmianie technologii oczyszczania. Zakończenie modernizacji przewiduje się na rok 2006. Planowana przepustowość zmodernizowanej oczyszczalni to 4.500 m<sup>3</sup> na dobę, z możliwością zwiększenia.

Aktualnie skanalizowane jest około 92% Wyszkania i tylko 5% terenów wiejskich. Stan techniczny sieci jest zadowalający. Niezbędna jest zatem w najbliższych latach realizacja zadań inwestycyjnych w zakresie budowy kanalizacji.

**Odpady komunalne** w Gminie Wyszkanie składowane są na składowisku odpadów komunalnych, które zlokalizowane jest w miejscowości Tumanek ok. 4 km od Wyszkania. Obiektem zarządza Zakład Administracji Domów Mieszkalnych w Wyszkanie - gminna jednostka organizacyjna. Powierzchnia zajmowana przez składowisko wynosi 5,9716 ha, z czego powierzchnia eksploatacyjna - 3,237 ha, a część zrehabilitowana - 2,734 ha.

Na terenie obiektu składowane są odpady komunalne z Gminy Wyszkanie oraz z gmin: Brańszczyk, Rzańnik i Zabrodzie. Odpady w większości dowożone są samochodami ciężarowymi.

90% odpadów na terenie Gminy zbieranych jest do kontenerów (pojemność 7 m<sup>3</sup> lub 9 m<sup>3</sup>), które po napełnieniu przewożone są na składowisko. 10% śmieci zbieranych jest od mieszkańców w workach foliowych lub pojemnikach (pojemność jednego pojemnika wynosi ok. 100 l); które wywożone są raz w tygodniu.

Należy jednak podkreślić, iż możliwości eksploatacyjne wysypiska są bliskie wyczerpania. Konieczność inwestycji w zakład utylizacji odpadów potwierdzają także zalecenia inspektorów ochrony środowiska.

Na terenie miasta Gmina rozstawiła 5 kontenerów do zbiórki makulatury (pojemność 1000 l),

Od czerwca 2004 roku prywatna firma rozstawia na terenie miasta kontenery do zbiórki opakowań szklanych (pojemność 1000 l).

Gmina stara się poprzez swoje służby natychmiast likwidować powstające na jej terenie dzikie wysypiska.

Informacje z ZADM o ilościach i kwotach za ich składowanie na wysypisku sporządzono na podstawie art. 286 ust.2 Ustawy z 27.04.2001 r. Prawo Ochrony Środowiska oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z 9.10.2001 r.:

**Tabela nr 4. Ilość i koszt składowania odpadów na wysypisku w 2003 roku**

<b>Kwartał</b>	<b>Rodzaj i kod odpadu</b>	<b>ilość w Mg</b>	<b>Stawka w zł</b>	<b>Kwota w zł.</b>
I	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 01	1 348,50	14,42	19 445,37
	Odpady z oczyszczania ulic i placów 20 03 03	9,24	14,42	133,24
	Odpady ulegające biodegradacji 20 02 01	26,28	23,83	626,25
<b>Ogółem za I kwartał</b>		<b>1 384,02</b>	<b>x</b>	<b>20 204,86</b>
II	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 02	2 055,00	14,42	29 633,10
	Odpady z oczyszczania ulic i placów 20 03 04	11,70	14,42	168,71
	Odpady ulegające biodegradacji 20 02 02	74,76	23,83	1 781,53
<b>Ogółem za II kwartał</b>		<b>2 141,46</b>	<b>x</b>	<b>31 583,34</b>
III	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 03	2 248,14	14,42	32 418,18
	Odpady z oczyszczania ulic i placów 20 03 05	10,26	14,42	147,95
	Odpady ulegające biodegradacji 20 02 03	45,66	23,83	1 088,08
<b>Ogółem za III kwartał</b>		<b>2 304,06</b>	<b>x</b>	<b>33 654,21</b>
IV	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 04	1 852,98	14,42	26 719,97
	Odpady z oczyszczania ulic i placów 20 03 06	9,24	14,42	133,24
	Odpady ulegające biodegradacji 20 02 04	117,12	23,83	2 790,97
<b>Ogółem za IV kwartał</b>		<b>1 979,34</b>	<b>x</b>	<b>29 644,18</b>
<b>RAZEM 2003 ROK</b>		<b>7 808,88</b>	<b>x</b>	<b>115 086,60</b>

## **2.4. Energetyka, gaz i ciepłownictwo**

### **Energetyka**

Dostępność do energii elektrycznej w mieście i gminie Wyszaków jest powszechna. Gmina Wyszaków jest zasilana liniami napowietrznymi i kablowymi sieci zasilająco-rozdzielczej średniego napięcia:

- ▪ linia 110 kV - 61 km,
- ▪ linia 15 kV - 419 km,
- ▪ linia 15 kV kablowa - 41 km,
- ▪ linia napowietrzna n.n. - 271 km,
- ▪ linia kablowa n.n. - 67 km.

Zużycie energii za rok 2003 w mieście wyniosło 34.039.371 kWh przy 10.233 odbiorcach.

### **Gaz**

Długość sieci gazowej średniego i niskiego ciśnienia na terenie Gminy Wyszaków wynosi 300 km. Dostęp do gazu ziemnego mają mieszkańcy Wyszakowa, Leszczydołu Nowin, Drogoszewa, Deskurowa, Lucynowa, Lucynowa Dużego, Rybienka Starego, Rybna, Skuszewa, Rybienka Nowego. Liczba przyłączy gazowych wynosi 8.500 szt.

Ze względu na typ osadnictwa stopień zgazyfikowania obszaru gminy jest nierównomierny. Celowe wydaje się więc dążenie do zasilania gazem przewodowym wszystkich budynków mieszkalnych w gminie w celach bytowych i grzewczych, gdyż jest to najbardziej ekologiczne źródło energii.

### **GOSPODARKA CIEPLNA**

Produkcją ciepła, jego przesyłaniem i dystrybucją na terenie miasta zajmuje się Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Spółka z o.o. w Wyszakowie. Przedsiębiorstwo wytwarza ciepło w ciepłowni miejskiej zlokalizowanej w Wyszakowie przy ul. Przemysłowej 4, w następujących źródłach:

- ▪ W dwóch kotłach wodnych WR-25 o łącznej mocy cieplnej 58 MW<sub>t</sub>. Kotły posiadają paleniska warstwowe, paliwem jest miał węglowy. Kocioł nr 1 został oddany do eksploatacji w 1976 r., natomiast kocioł nr 2 został uruchomiony w 1977 r. Oba kotły WR-25 zostały zmodernizowane w zakresie: układu powietrza podmuchowego, podgrzewacze powietrza zostały zastąpione podgrzewaczami wody. Napędy elektryczne zainstalowane na kotłach wyposażone są w przetwornice częstotliwości. Średnia sprawność produkcji wynosi 82,4 %, natomiast średnia sprawność całkowita wynosi 72,4%. Kotły wyposażone są w układy odpylające, których sprawność według pomiarów wynosi 97,52%. Ogólny stan techniczny źródła ciepła można określić jako dobry.

- ▪ W skojarzeniu z wytwarzaniem energii elektrycznej, wyposażonej w turbinę gazową z generatorem oraz kocioł odzyskowy z palnikiem dopalającym. Paliwem stosowanym w układzie kogeneracyjnym jest gaz ziemny GZ 50.

Dane techniczne:

- I. I. Turbina gazowa
  - ▪ Producent Kawasaki Heavy Industries Ltd. Japan
  - ▪ Typ M1A 13D;
  - ▪ Znamionowa moc elektryczna 1,430Mwe
  - ▪ Sprawność elektryczna przy pełnym obciążeniu 23,7%
- II. II. Kocioł odzyskowy
  - ▪ Producent Istroenergo Group a.s.
  - ▪ Moc nominalna bez palnika dopalającego 3750kW<sub>th</sub>
  - ▪ Moc nominalna z palnikiem dopalającym 4300kW<sub>th</sub>
  - ▪ Sprawność przy 100% obciążenia bez palnika dopalającego 87,4%
  - ▪ Sprawność przy 100% obciążenia z palnikiem dopalającym 88,8%.
- III. III. Palnik
  - ▪ Producent ECLIPOL
  - ▪ Moc nominalna 800kW
- IV. IV. Wartości gwarantowane
  - • *Okres zimowy (01.10-31.03) bez dopalania:*
    - ▪ Moc elektryczna netto – 1380 kW<sub>e</sub>
    - ▪ Moc cieplna netto – 3715 kW<sub>th</sub>
    - ▪ Całkowita moc elektryczna – 1430 kW<sub>e</sub>
    - ▪ Całkowita moc cieplna – 3750 kW<sub>th</sub>
    - ▪ Sprawność elektryczna – 23,70%
    - ▪ Sprawność cieplna – 62,16%
    - ▪ Sprawność całkowita – 85,86%
  - • *Okres letni (01.04-30.09) bez dopalania:*
    - ▪ Moc elektryczna netto – 1165 kW<sub>e</sub>
    - ▪ Moc cieplna netto – 3300 kW<sub>th</sub>
    - ▪ Całkowita moc elektryczna – 1210 kW<sub>e</sub>
    - ▪ Całkowita moc cieplna – 3315 kW<sub>th</sub>
    - ▪ Sprawność elektryczna – 22,60%
    - ▪ Sprawność cieplna – 62,05%
    - ▪ Sprawność całkowita – 85,86%

Ciepłownia wyposażona jest w system wizualizacji i automatyki kotłów węglowych, układu kogeneracyjnego i obiegów wodnych.

Po wybudowaniu układu kogeneracji w okresie letnim na potrzeby ciepłej wody użytkowej pracuje tylko turbina i kocioł odzyskowy a kotły WR 25 stanowią rezerwę. Sieci zasilane przez kotłownię nie są podłączone do innych źródeł ciepła, z tego też wynika dyspozycyjność zmodernizowanego źródła ciepła, która musi być utrzymana bliska 100%. Regulacja sieci – ilościowa.

W okresie grzewczym układy będą pracować równolegle. Układ kogeneracyjny będzie pracował z pełną mocą cieplną i elektryczną, a jeden z kotłów WR 25 będzie pracował z wydajnością konieczną do zapewnienia zapotrzebowania na ciepło. Drugi kocioł WR 25 będzie rezerwowym. Sterowanie siecią będzie się odbywać jak dotychczas poprzez regulację ilościowo – jakościową.

Sieć cieplna zasilana z ww. źródeł ma łączną długość 23.637m, w tym:

- sieci magistralne 8.847m,
- sieci rozdzielcze i osiedlowe 6.737m,
- przyłącza 8.007m.

Średnice rurociągów zapewniają rezerwę w możliwościach przesyłowych.

Na potrzeby 68 odbiorców instytucjonalnych pracują 182 węzły cieplne, w większości dwufunkcyjne, tj. zapewniające ciepłą wodę użytkową i centralne ogrzewanie. Wszystkie węzły cieplne są zautomatyzowane.

Moc zamówiona przez odbiorców wynosi 46 938 kW.

## **2.5. Identyfikacja problemów**

1. 1. Największym problemem Gminy w zakresie infrastruktury są złe drogi. Drogi ponadlokalne mają kolizyjny przebieg przez tereny zainwestowane. Brakuje obwodnic w ciągu dróg krajowych, zwłaszcza na znacznie przeciążonej drodze nr 8 (Warszawa-Białystok). Brakuje powiązań komunikacyjnych wewnątrz gminy. Stan techniczny istniejących dróg gminnych i powiatowych jest zły. W jeszcze gorszym stanie są drogi wojewódzkie nr 62 i nr 618, gdyż są one przeciążone i źle zabezpieczone (pobocza, chodniki). Docelowo należy wyeliminować tranzyt z centrum Wyszkowa.
2. 2. Istniejące ulice wymagają modernizacji i rozbudowy zgodnie ze standardami UE. W miarę rozwoju urbanizacji powinien sukcesywnie następować rozwój lokalnego układu drogowo-ulicznego.
3. 3. Problemem rozwojowym Gminy Wyszków jest stan infrastruktury technicznej o charakterze ekologicznym. Teren gminy jest praktycznie nieskanalizowany. Stan infrastruktury technicznej może stanowić barierę w pozyskiwaniu niektórych rodzajów inwestycji zewnętrznych. Trzeba uzupełnić system wodno-kanalizacyjny oraz zmodernizować oczyszczalnię ścieków.

4. 4. W związku z niedostatkami sieci kanalizacji sanitarnej, obserwuje się na terenie Gminy dość znaczne zanieczyszczenie wód powierzchniowych.
5. 5. Poważną barierą rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich w rejonie Wyszkowa jest słabo rozwinięta infrastruktura lokalna, skutkiem tego nie można rozwijać działalności alternatywnej do działalności rolniczej. Należy również sukcesywnie rozbudowywać i modernizować system odprowadzania wód deszczowych oraz zbiorniki retencyjne, które mogą mieć dodatkową wartość po ich zagospodarowaniu dla celów turystycznych.
6. 6. W Gminie potrzebny jest dobrze funkcjonujący system segregacji odpadów, zarówno preselekcji wstępnej w posesjach, jak i segregacji zbiorowej zorganizowanej na poziomie gminy. Gmina powinna przyłączyć się do ponadlokalnej inicjatywy w zakresie utylizacji śmieci lub w najbliższym czasie wybudować własny zakład utylizacji odpadów.

### III. Struktura demograficzna i warunki życia mieszkańców.

#### 3.1. Struktura demograficzna.

Wg danych Wydziału Ogólnego i Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Wyszowie, Gminę Wyszów zamieszkuje 37.772 osób, w tym 19.278 kobiet, co stanowi 51% ogółu mieszkańców (stan na dzień 27.08.2004r.).

**Tabela nr 5. Zestawienie liczby ludności w latach 2000-2003 w mieście Wyszów oraz na terenie gminy.**

Lp.	Wyszczególnienie	Ludność w Wyszowie stan na 31 grudnia							
		2000 r.		2001 r.		2002 r.		2003 r.	
		miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina
1.	Ludność	26.321	10.297	26.589	10.428	26.853	10.553	27.074	10.658
2.	w tym: kobiety	13.573	5.127	13.714	5.187	13.840	5.249	13.887	5.272

Powyższe zestawienie ukazuje, iż w latach 2000-2003 stopniowo wzrastała liczba ludności Gminy Wyszów. Liczba mieszkańców w tym czasie wzrosła o 2,62%.

Głównymi czynnikami kształtującymi liczbę ludności są przyrost naturalny i migracje. Dane dotyczące tych zagadnień zestawiono w tabeli nr 6 poniżej.

**Tabela nr 6. Przyrost naturalny i migracje ludności w mieście i gminie Wyszaków w latach 2000-2003**

Miasto i gmina Wyszaków								
Rok	2000		2001		2002		2003	
	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina	miasto	gmina
Urodzenia	302	140	278	131	250	128	241	114
Zgony	154	92	160	106	149	97	168	78
<b>Przyrost naturalny</b>	<b>148</b>	<b>48</b>	<b>118</b>	<b>25</b>	<b>101</b>	<b>31</b>	<b>73</b>	<b>36</b>
Napływ ludności	345	118	242	84	292	151	173	63
Odływ ludności	168	44	207	61	269	55	270	66
<b>Saldo migracji</b>	<b>177</b>	<b>74</b>	<b>35</b>	<b>23</b>	<b>23</b>	<b>96</b>	<b>- 97</b>	<b>- 3</b>

Jak wynika z powyższego zestawienia, począwszy od 2000 roku występuje malejący przyrost naturalny, który waha się od 196 osób w 2000 roku do 109 osób w 2003 roku. W 2003 roku wystąpił ujemny wzrost zarówno na terenach wiejskich, jak i miejskich. W pozostałych latach, zarówno w mieście, jak i w gminie, wskaźnik ten był dodatni.

Na podstawie danych historycznych oraz ogólnych tendencji demograficznych w „Strategii Rozwoju dla Miasta i Gminy Wyszaków” skonstruowano prognozę demograficzną dla Gminy Wyszaków. Przyjęto, iż ogólną liczbę ludności w ciągu najbliższych lat kształtować będzie w większym stopniu przyrost naturalny, w mniejszym zaś saldo migracji.

**Tabela nr 7. Prognoza demograficzna dla miasta i gminy Wyszaków na lata 2004-2015**

Szacunkowa prognoza demograficzna miasta i gminy Wyszaków do roku 2015							
Rok	Ludność w dniu 1 stycznia	Urodzenia	Zgony	Przyrost naturalny	Migracje	Przyrost rzeczywisty	Ludność w dniu 31 grudnia
2004	38052	470	302	168	110	278	38330
2005	38330	475	305	170	105	275	38605
2006	38605	480	308	172	100	272	38877
2007	38877	485	311	174	95	269	39146
2008	39146	490	314	176	90	266	39412
2009	39412	490	317	173	85	258	39670
2010	39670	485	319	166	80	246	39916
2011	39916	480	321	159	75	234	40150
2012	40150	475	323	152	70	222	40372
2013	40372	470	325	145	65	210	40582
2014	40582	465	327	138	60	198	40780
2015	40780	460	329	131	55	186	40966

Jak wynika z powyższej tabeli Gmina Wyszaków w ciągu najbliższych 12 lat powinna odnotować wzrost ogólnej liczby mieszkańców na poziomie 6,9%. W odniesieniu do sytuacji historycznej można mówić o utrzymaniu się tempa przyrostu liczby mieszkańców.

Reasumując - można przyjąć, iż w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta i gminy nie nastąpią poważne zmiany w okresie projekcji. Znacznych zmian można się spodziewać w strukturze wiekowej mieszkańców.

### **3.2. Budownictwo mieszkaniowe**

Gmina Wyszków posiada 24 budynki komunalne z 520 mieszkaniami:

- 12 budynków ze wspólnotami mieszkaniowymi, w których znajduje się 357 mieszkań, z czego 232 mieszkań stanowi własność Gminy, natomiast 125 mieszkań stanowi własność osób fizycznych,

oraz

- 12 budynków, w których znajduje się 163 mieszkania, z czego 11 mieszkań zostało przekształconych na lokale socjalne, 21 mieszkań posiada instalację c.o., c.w. i gaz ziemny, 4 mieszkania posiada instalację c.o., pozostałe lokale ogrzewane są piecami.

Do września 2004 roku do burmistrza Wyszkowa wpłynęło 118 wniosków o wynajem i zamianę mieszkań komunalnych:

- matki samotnie wychowujące dzieci - 27 wniosków,
- rodziny pełne - 33 wnioski,
- osoby samotne - 19 wniosków,
- rodziny z wyrokami sądowymi z prawem do lokali socjalnych - 21 wniosków,
- rodziny ubiegające się o zamianę mieszkań - 18 wniosków.

Ogółem: 118 wniosków, z tego 18 wniosków o zamianę.

Wybudowanie przez gminę 60 mieszkań socjalnych w znacznym stopniu rozwiązałoby problem mieszkaniowy wielu rodzin. Zasadnym byłoby budowanie mieszkań małych typu M-3, których powierzchnia użytkowa nie przekroczy 42 m<sup>2</sup>, tak aby rodziny stać było na płacenie czynszu.

Od 1998 roku swoją działalność prowadzi Wyszkowskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. Jest to jednoosobowa spółka Gminy Wyszków. Aktualnie w swoich zasobach WTBS posiada 77 lokali. Ww. lokale mieszkalne wybudowane zostały przy współdziałaniu środków Krajowego Funduszu Mieszkaniowego, a mieszkania są eksploatowane na zasadach najmu. W najbliższym czasie planowane jest rozpoczęcie kolejnej inwestycji – budowy budynków wielorodzinnych w Wyszkanie przy ulicy 1-go Maja. I etap ma obejmować budowę 41 lokali, II etap zaś 53 lokali.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego w Gminie Wyszaków był dotychczas stosunkowo wysoki jak na gminę miejsko-wiejską, lecz w porównaniu do innych gmin wykazuje sporo niewykorzystanego potencjału w tym zakresie.

W powiecie wyszkowskim w okresie od stycznia do czerwca 2004 roku oddano do użytku 69 mieszkań o powierzchni 9.238 m<sup>2</sup>, podczas gdy w sąsiadującym powiecie wołomińskim oddano ich 499 o powierzchni 55.127 m<sup>2</sup>.

### **3.3. Oświata i wychowanie**

W gminie jest 13 szkół podstawowych i 5 gimnazjów, w których aktualnie uczy się 5.100 uczniów (bez klas zerowych), z czego 3.142 w szkołach podstawowych i 1.958 w gimnazjach. Jest również pięć publicznych przedszkoli (w tym jedno żłobko-przedszkole), do których uczęszcza 651 dzieci.

#### **Przedszkola**

*Wykaz przedszkoli z terenu miasta i gminy Wyszaków.*

1. Przedszkole Nr 3 "Słoneczko" w Wyszakowie  
07-202 Wyszaków, ul. 11-go Listopada 23,
2. Przedszkole Nr 4 w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. J. Sowińskiego 27B,
3. Przedszkole Nr 7 w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. 11-go Listopada 50,
4. Przedszkole Nr 9 "Bajka" w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. Pułtуска 143,
5. Żłobko-Przedszkole Nr 1 w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. Prosta 7A.

#### **Szkoły Podstawowe**

*Wykaz szkół podstawowych z terenu miasta i gminy Wyszaków.*

1. Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Adama Mickiewicza w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. 11-go Listopada 62,
2. Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Władysława Broniewskiego w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. Jana Matejki 5,
3. Szkoła Podstawowa Nr 3 im. Jana Hempla w Wyszakowie - Rybieniu Leśnym  
07-201 Wyszaków 3, ul. Batorego 6,
4. Szkoła Podstawowa Nr 5 im. Żołnierzy Armii Krajowej w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. Geodetów 45,
5. Szkoła Podstawowa w Gulczewie  
07-203 Somianka, Gulczewo 57,
6. Szkoła Podstawowa w Kamieńczuku  
07-220 Kamieńczyk, ul. Warszawska 18,
7. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Leszczydole Nowinach  
07-200 Wyszaków, ul. Szkolna 26
8. Szkoła Podstawowa w Leszczydole Starym  
07-200 Wyszaków, Leszczydół Stary 38,

9. 9. Szkoła Podstawowa w Lucynowie  
07-201 Wyszaków 3, ul. Szkolna 12,
10. 10. Szkoła Podstawowa w Łosinnie  
07-206 Wola Mystkowska, Łosinno,
11. 11. Szkoła Podstawowa w Olszance  
07-200 Wyszaków, Olszanka,
12. 12. Szkoła Podstawowa w Rybnie  
07-200 Wyszaków, Rybno 17,
13. 13. Szkoła Podstawowa w Skuszewie  
07-201 Wyszaków, ul. Przejazdowa 18.

### **Gimnazja**

*Wykaz gimnazjów z terenu miasta i gminy Wyszaków.*

1. 1. Gimnazjum Nr 1 im. Polskich Mistrzów Olimpijskich w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. Geodetów 45,
2. 2. Gimnazjum Nr 2 im. Obrońców Westerplatte w Wyszakowie  
07-200 Wyszaków, ul. Sowińskiego 55,
3. 3. Gimnazjum Nr 3 w Wyszakowie  
07-201 Wyszaków, ul. Batorego 6,
4. 4. Gimnazjum w Leszczydole Nowinach  
07-200 Wyszaków, ul. Szkolna 26.
5. 5. Gimnazjum w Rybnie  
07-200 Wyszaków, Rybno 17

Z punktu widzenia strategicznych kierunków rozwoju, kluczowe znaczenie ma nauczanie w szkołach średnich (bardzo dużo młodzieży uczącej się). Szkolnictwo to leży w gestii władz powiatowych i jako takie będzie trudne do modelowania na poziomie Planu Rozwoju Lokalnego realizowanego przez władze miejskie.

### **3.4. Kultura**

Rozpowszechnianiem kultury na terenie miasta i gminy Wyszaków zajmują się: **Wyszakowski Ośrodek Kultury „Hutnik” i Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. C. Norwida**. Są to jednostki gminne. WOK „Hutnik” prowadzi działalność koncentrując się szczególnie na pracy z dziećmi i młodzieżą. W jego strukturze znajduje się również dawny Ośrodek Kultury Filmowej „Kino Stare” oraz lokalny tygodnik „Wyszakowiak”.

Dom kultury proponuje bogatą ofertę estradową i widowiskową, kawiarnię, salon bilardowy i salon audio. Obiekt przystosowany jest dla osób niepełnosprawnych.

Międzynarodowymi osiągnięciami pochwalić się mogą: Dziecięca Rewia „Sylaba” i Młodzieżowa Orkiestra Dęta OSP, które zdobyły wiele nagród na festiwalach ogólnopolskich i zagranicznych oraz posiadają wielki dorobek fonograficzny.

W ciągu ostatnich lat dokonano kilku inwestycji związanych z obiektami sportowymi i rekreacyjnymi, np. budowa krytej pływalni i budowa hali sportowej.

Zadania z zakresu sportu, turystyki i rekreacji realizowane są przez jednostkę organizacyjną Gminy Wyszaków jaką jest **Wyszowski Ośrodek Sportu i Rekreacji**. Wszystkie zadania z tych obszarów wypełniane są poprzez udostępnianie w pełni profesjonalnych obiektów: pływalni, stadionu z hotelem i restauracją, hali sportowa, plaży miejska (w sezonie letnim).

**Kryta Pływalnia „Błękitna”** w Wyszakowie wyposażona jest w basen sportowy o wymiarach 25 m na 12,5 m, basen rekreacyjny, zjeżdżalnię wodną, sauny, whirlpool, solarium oraz restaurację. Pływalnia jest bardzo popularna w regionie, odbywały się tutaj również zawody pływackie Grand Prix Polski z udziałem czołowych zawodników kadry polskiej.

**Hala Sportowa** oferuje:

- arena główną - 25 x 48 m z możliwością wydzielenia trzech sektorów (3 boiska treningowe do siatkówki lub do koszykówki) - wraz ze sprzętem sportowym do gier zespołowych (m.in. regulowana wysokość koszy) i do tenisa stołowego (12 stołów i oddzielające płotki),
- 560 miejsc siedzących na trybunach,
- salę taneczną - 10 x 14 m z lustrami i poręczami oraz z nagłośnieniem,
- salę gimnastyczną - 7 x 11 m (na wyposażeniu m.in. materace, ścieżka gimnastyczna, drabinki i sprzęt gimnastyczny),
- salę korektywy - 7 x 10 m (na wyposażeniu m.in. materace, lustra korekcyjne),
- obiekt przystosowany dla osób niepełnosprawnych.
- zaplecze socjalne z prysznicami - również przystosowane dla osób niepełnosprawnych.

**Stadion** wyposażony jest w:

- boisko piłkarskie 100 x 60 m - płyta główna - zweryfikowana przez PZPN jako obiekt klas państwowej,
- boisko piłkarskie 110 x 65 m - płyta boczna - zweryfikowana przez PZPN jako obiekt klasy okręgowej,
- 7 000 miejsc siedzących na trybunach,
- boisko do "6" piłkarskich 45 x 22 m,
- 3 korty tenisowe,
- rampę half - pipe,
- salę konferencyjną,
- siłownię,
- saunę,
- bieżnię lekkoatletyczną 400 m,
- 2 skocznie w dal,
- 2 zeskoki wzwyż,
- rzutnie do oszczepu i kuli.

W mieście i gminie funkcjonują również organizacje sportowe:

- Kolarski klub Sportowy "START"  
07-201 Wyszaków, ul. Jesionowa 21 (Skuszew),
- Nadbużańskie Towarzystwo Piłkarskie "Wyszaków"  
07-200 Wyszaków, ul. Kościuszki 54,

- ▪ Miejski Klub Sportowy  
07-200 Wyszaków, ul. Kościuszki 54,
- ▪ Szkoła Sztuk Walki i Samoobrony "Kobra"  
07-201 Wyszaków 3, Tumanek 43,
- ▪ Uczniowski Klub Sportowy "Polonez"  
07-200 Wyszaków, ul. Geodetów 45,
- ▪ Uczniowski Klub Sportowy "Fuks"  
07-201 Wyszaków 3, ul. S. Batorego 6,
- ▪ Uczniowski Klub Sportowy w Lucynowie  
07-200 Wyszaków, ul. Szkolna 12.

### **3.5. Służba zdrowia i opieka społeczna**

Dla mieszkańców miasta i gminy Wyszaków zadania w zakresie ochrony zdrowia wykonuje Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej. Po wprowadzeniu z dniem 1 stycznia 1999 r. reformy systemu opieki zdrowotnej na terenie miasta i gminy powstały niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej, funkcjonuje jeden szpital i kilka przychodni zdrowia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszakowie jest jednostką organizacyjną Gminy Wyszaków, powołaną uchwałą Rady Narodowej Miasta i Gminy Wyszaków z dnia 29.03.1990r., realizującą zadania administracji rządowej i samorządowej z zakresu polityki społecznej.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej realizowane są poprzez:

- - terenowych pracowników socjalnych,
- - poradnię społeczną - porady radcy prawnego, psychologa, pedagoga,
- - Dom Dziennego Pobytu „Senior” - dla osób samotnych i niepełnosprawnych,
- - Świetlicę Socjoterapeutyczną „Słoneczna” - dla dzieci i młodzieży ze środowisk dotkniętych problemem alkoholowym i przemocą,
- - dział usług opiekuńczych,
- - dział specjalistycznych usług opiekuńczych,
- - „Program Wolontarystyczny w Ośrodku Pomocy Społecznej”.

Dominującym problemem rodzin zwracających się o pomoc do OPS w Wyszakowie jest bezrobocie. Skala tego zjawiska nasila się z roku na rok, co obrazuje poniższa tabela.

**Tabela nr 8. Struktura podopiecznych korzystających z pomocy finansowej ze wzgl. na dysfunkcję w rodzinie**

Lp.	Dysfunkcja w rodzinie	Liczba środowisk				
		1999	2000	2001	2002	06.2003
1.	Bezrobocie	510	708	850	875	769
2.	Długotrwała choroba	191	310	420	447	371
3.	Rodziny wielodzietne	401	335	370	142	130
4.	Rodziny niepełne	189	211	241	218	181

5.	Niepełnosprawność	293	358	256	277	295
6.	Alkoholizm i narkomania	75	130	207	50	148

Bezrobocie powoduje niewydolność rodzin, które oczekują wsparcia finansowego oraz działań w ramach pracy socjalnej.

Finansowanie i realizację świadczeń OPS w Wyszku w poszczególnych latach przedstawiają tabele nr 9, 10 i 11. Można zauważyć wyraźne zwiększenie nakładów finansowych na świadczenia pomocy społecznej. Następuje jednak widoczna alokacja środków z zadań zleconych finansowanych przez wojewodę, na zadania własne finansowane przez samorząd terytorialny. Praktyką staje się przekazywanie samorządom kolejnych zadań bez zapewnienia środków finansowych na ich realizację.

**Tabela nr 9. Budżet OPS w latach 1999 – 2003**

Lp	Budżet	1999	2000	2001	2002	2003
1.	Ogółem	2.443.643,-	2.546.067,-	2.756.622,-	3.161.917,-	3.275.593,-
2.	Zadania zlecone	1.907.153,-	1.867.729,-	2.025.510,-	2.371.502,-	2.319.469,-
3.	Zadania własne	536.490,-	678.338,-	731.112,-	790.415,-	956.125,-

**Tabela nr 10. Środki finansowe na zasiłki okresowe w latach 1998 – 2003 (z budżetu wojewody)**

Rok	Środki finansowe na zasiłki okresowe
1998	718.647,-
1999	510.337,-
2000	147.700,-
2001	43.628,-
2002	38.729,-
2003	50.417,-

**Tabela nr 11. Analiza finansowa wydatków na świadczenia z zadań własnych gminy w okresie 6 lat**

Rok	Środki finansowe przeznaczone na zadania własne gminy	Liczba osób, którym przyznano świadczenie
1998	534.047,-	1.149
1999	536.490,-	1.158
2000	678.338,-	1.233
2001	731.112,-	1.380
2002	790.415,-	2.257
2003	956.125,-	2.290

Bezspornie klientami pomocy społecznej są osoby bezrobotne pozostające bez prawa do zasiłku. To ludzie bardzo zubożali, z niezaspokojonymi podstawowymi potrzebami. W grupie tej występuje niepokojące zjawisko pozostawania bez pracy powyżej 12 miesięcy, a często i powyżej 24 miesięcy, co powoduje trwałe zmiany w rodzinie i rodzi patologie.

Oprócz wsparcia finansowego dla tej grupy bezrobotnych ważne jest podjęcie działań w celu aktywizacji zawodowej - możliwość powrotu na rynek pracy. Jediną szansą, w tym przypadku, jest zorganizowanie nowej formy zatrudnienia, polegającej na reintegracji zawodowej, społecznej i przeciwdziałającej marginalizacji. Umożliwia to ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U. z dnia 14.07.2003 r. Nr 122 poz.1143) oraz pozyskanie środków finansowych z funduszy Unii Europejskiej.

Z analiz społecznych wynika, że grupy, które najbardziej potrzebują wielopłaszczyznowego wsparcia, to rodziny z dziećmi. Szeroką pomocą winny być objęte dzieci i młodzież.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wyszkowie z roku na rok odnotowuje coraz większą liczbę klientów, zwracających się o różnego rodzaju świadczenia.

### **3.6. Społeczeństwo obywatelskie**

W Wyszkowie działa ponad 30 organizacji pozarządowych:

- ▪ Stowarzyszenie Samotnych Matek „Pozwól Żyć”,
- ▪ Stowarzyszenie Młodych Konserwatystów,
- ▪ Fundacja „Jutrzenka”,
- ▪ Klub Amazonek,
- ▪ Stowarzyszenie Rodzin Katolickich Diecezji Łomżyńskiej,
- ▪ Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami,
- ▪ Wyszkowskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych „Ważna Róża”,
- ▪ Klub Abstynenta „Arka”,
- ▪ Klub Ekologiczny,
- ▪ Wyszkowski Oddział Towarzystwa Ekologicznego „NATURA”,
- ▪ Komitet Inicjatyw Społecznych „Kalejdoskop”,
- ▪ Polski Związek Niewidomych – Koło Terenowe w Wyszkowie,
- ▪ Polski Związek Wędkarski,
- ▪ Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło w Wyszkowie,
- ▪ Powiatowy Cech Rzemiosł Różnych,
- ▪ Towarzystwo Wiedzy Powszechnej Oddział Regionalny w Wyszkowie,
- ▪ Towarzystwo Wspierania Przedsiębiorczości,

- ▪ Związek Harcerstwa Polskiego – Komenda Hufca „Rój Promienistych” im. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki”,
- ▪ Stowarzyszenie Pomocy Poszkodowanym w Wypadkach Drogowych,
- ▪ Stowarzyszenie „Przymierze dla Wyszkowa – Rozwój Regionalny”,
- ▪ Stowarzyszenie Kulturalno-Społeczne „Trakt Świętojański”,
- ▪ Stowarzyszenie Kulturalno-Alternatywne „Pepisko”,
- ▪ Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przepięstw w Wyszkanie,
- ▪ Stowarzyszenie Przedsiębiorców „Euro-Nadzieja”,
- ▪ Stowarzyszenie Przyjaciół Wyszkowa, Puszczy Białej i Kamienieckiej,
- ▪ Stowarzyszenie „MONAR”,
- ▪ Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Obwód „Rajski-Ptak” Koło w Wyszkanie,
- ▪ Fundacja „Idzik”,
- ▪ Liga Ochrony Przyrody Oddział Wyszkowski,
- ▪ Stowarzyszenie „Szkoła sztuk walki i samoobrony KOBRA”,
- ▪ Związek Kombatantów Rzeczypospolitej Polskiej i Byłych Więźniów Politycznych,
- ▪ Wyszkowski Klub Rowerowy,
- ▪ Wyszkowskie Centrum Przedsiębiorczości,
- ▪ Klub Olimpijczyka w Zespole Szkół w Wyszkanie,
- ▪ Stowarzyszenie „Ziemia Wyszowska”,
- ▪ Klub Olimpijczyka Przy Szkole Podstawowej Nr 1 w Wyszkanie,
- ▪ Stowarzyszenie Pomocy Szkole.

Poziom obywatelskiego zorganizowania można mierzyć poprzez liczbę organizacji pozarządowych. Pod względem liczby organizacji pozarządowych Gmina Wyszków jest w czołówce powiatu wyszkowskiego.

### **3.7. Identyfikacja problemów.**

1. 1. Gmina Wyszków ma stosunkowo wysokie obciążenia społeczne. W Gminie będzie wciąż przybywać osób starszych i wymagających opieki. Należy również uwzględnić fakt, że dochody mieszkańców gminy są stosunkowo niskie, a niedostatek koncentruje się najczęściej w najstarszej grupie wiekowej. Gmina nie jest wystarczająco przygotowana, aby zmierzyć się z tym problemem.
2. 2. Rozwój budownictwa mieszkaniowego w Gminie Wyszków jest stosunkowo duży, lecz istnieje jeszcze sporo niewykorzystanego potencjału w tym zakresie. Odpowiedni program promocji, mający na celu zwiększenie migracji do gminy, będzie miał szanse

powodzenia, zważywszy na unikalne walory gminy jako miejsca zamieszkania oraz podaży gruntu pod zabudowę mieszkaniową.

3. 3. Aktywność społeczna w gminie jest na średnim poziomie i wymaga większej stymulacji, zwłaszcza że tempo migracji do gminy powinno znacznie wzrosnąć. Nowi mieszkańcy będą musieli zintegrować się z lokalną społecznością, w przeciwnym wypadku gmina może zostać „sypialnią” stolicy. Wymaga to skoordynowanych działań ze strony władz gminy na rzecz inspiracji i wspierania lokalnych inicjatyw kulturalnych, sportowych i charytatywnych.

## IV. Rozwój gospodarczy Gminy Wyszaków.

### 4.1. Przedsiębiorczość.

W ewidencji działalności gospodarczej na koniec sierpnia 2004 r. zarejestrowane były 3.602 podmioty gospodarcze. W tabeli nr 12 zestawiono liczby podmiotów gospodarczych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w latach 1997 – 2003 z ewidencji działalności gospodarczej Urzędu Miejskiego w Wyszakowie.

**Tabela nr 12. Liczba podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej w latach 1997-2003**

Lp.	Rok	Liczba podmiotów zarejestrowanych w ewidencji działalności gospodarczej	Liczba podmiotów wyrejestrowanych z ewidencji działalności gospodarczej	Liczba podmiotów wpisanych do ewidencji działalności gospodarczej
1.	1997	2.871	216	531
2.	1998	3.106	221	456
3.	1999	3.188	298	380
4.	2000	3.303	303	418
5.	2001	3.513	461	671
6.	2002	3.563	236	286
7.	2003	3.615	270	332

Tabela nr 13 przedstawia liczbę podmiotów działających aktualnie na terenie Gminy Wyszaków zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym.

**Tabela nr 13. Liczba podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym**

Lp.	Rodzaj firmy	Liczba
1.	Spółki:	90
	z o.o.	55
	jawne	30
	akcyjne	4
	partnerskie	1
2.	Spółdzielnie	24
3.	Stowarzyszenia	4
4.	Cech Rzemieślniczy	1
5.	Przedsiębiorstwa Państwowe	1
6.	Fundacje	1
<b>RAZEM:</b>		<b>121</b>

- • Źródło: Centralna Informacja Krajowego Rejestru Sądowego w Warszawie z dnia 30-09-2004 r.

## **4.2. Rynek pracy.**

W Gminie Wyszaków nie ma dużych przedsiębiorstw, które mogłyby zapewnić zatrudnienie większej liczbie mieszkańców, dlatego są oni aktywni na rynku pracy w Warszawie. Bezrobocie w Gminie Wyszaków miało w ostatnich latach tendencję wzrostową i z końcem 2003 roku wynosiło 4.463 osoby, z czego tylko 833 bezrobotnych miało prawo do zasiłku. Stopa bezrobocia w powiecie wyszkowskim wynosi 28,3%, więc jest o ponad połowę wyższa aniżeli w kraju, a w województwie mazowieckim należy do najwyższych.

Powiatowy Urząd Pracy nie dysponuje danymi odnośnie stopy bezrobocia w Gminie Wyszaków.

W samej Gminie Wyszaków jest bardzo wąski rynek pracy. Na wzrost liczby bezrobotnych wpłynęła likwidacja dużych zakładów przemysłowych, takich jak Wyszakowska Fabryka Mebli „FAMA” i Zakład Zespołów Napędowych DAEWOO FSO.

**Tabela nr 14. Stopa bezrobocia w latach 1999 - 2004 .**

Lp.	Wyszczególnienie	1999	2000	2001	2002	2003	07.2004
1.	powiat wyszkowski	15,5	19,1	22,3	23,1	28,1	28,3
2.	woj. mazowieckie	9,6	11,3	12,9	13,8	13,8	15,1

Zjawisko oraz dynamikę wzrostu bezrobocia w Gminie Wyszaków obrazuje poniższa tabela.

**Tabela nr 15. Liczba bezrobotnych w mieście i gminie Wyszaków w latach 1999 - 2004.**

Rok	Liczba bezrobotnych stan na dzień 31 grudnia					
	1999	2000	2001	2002	2003	08.2004
Gmina Wyszaków	2.830	4.115	4.289	4.519	4.463	4.244
w tym bez prawa do zasiłku	2.042	3.087	3.108	3.325	3.630	3.559

Strukturę wiekową bezrobotnych pokazuje tabela nr 16.

**Tabela nr 16. Procentowy udział bezrobotnych wg wieku w latach 1999 – 2003.**

Grupa wiekowa w latach	Bezrobotni według wieku w Gminie Wyszaków									
	1999		2000		2001		2002		2003	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
15-17	0	0	2	0,04	0	0	0	0	0	0
18-24	795	28,1	1.389	33,8	1.170	27,2	1.155	25,5	1.110	24,8
25-34	762	27,0	1.173	28,5	1.122	26,2	1.175	26,0	1.199	26,9
35-44	755	26,7	889	21,6	1.064	24,8	1.123	24,8	1.018	22,8
45-54	454	16,0	567	13,8	822	19,3	963	21,3	1.004	22,5
55-59	50	1,7	74	1,8	90	2,1	84	2,2	115	2,6
60 i więcej	14	0,5	21	0,5	21	0,4	19	0,2	17	0,4
<b>Razem</b>	<b>2.830</b>	<b>100</b>	<b>4115</b>	<b>100</b>	<b>4.289</b>	<b>100</b>	<b>4.519</b>	<b>100</b>	<b>4.463</b>	<b>100</b>

Z analizy powyższego zestawienia wynika, że liczną grupą pozostającą bez zatrudnienia są ludzie młodzi. Można wnioskować, że niewłaściwe są kierunki kształcenia młodzieży, a rynek pracy nie daje im szans podjęcia pracy.

### 4.3. Rolnictwo

W rejonie Wyszakowa dominują gospodarstwa najmniejsze do 5 ha, które stanowią około 51%, a gospodarstwa powyżej 10 ha tylko 6%.

**Tabela nr 17. Charakterystyka gospodarstw rolnych w Gminie Wyszaków wg stanu na dzień 20-05-2002r.\***

Grupy obszarowe użytków rolnych	Ogółem		Miasto		Wieś	
	W liczbach bezwzględnych	Powierzchnia w ha	W liczbach bezwzględnych	Powierzchnia w ha	W liczbach bezwzględnych	Powierzchnia w ha
<b>OGÓŁEM:</b>	<b>2.354</b>	<b>8.990,47</b>	<b>537</b>	<b>1.277,10</b>	<b>1.817</b>	<b>7.713,37</b>
do 1 ha	668	373,24	246	121,85	422	251,39
1 – 5 ha	1.201	3.552,34	227	603,59	974	2.948,75

<b>5 – 10 ha</b>	346	2.761,50	50	362,48	296	2.399,02
<b>10 – 15 ha</b>						
<b>15 ha i więcej</b>	139	2.303,39	14	189,18	125	2.114,21

\* *Urząd Statystyczny w Warszawie – Powszechny Spis Rolny 2002*

Z punktu widzenia dochodowości w dłuższej perspektywie gospodarstwa do 15 ha są skazane na dalszy spadek opłacalności ich produkcji i znaczne pogorszenie warunków bytowania rodzin utrzymujących się z tych gospodarstw. W Gminie Wyszaków przeważają gleby niższych klas, w związku z tym gospodarstwa mają bardzo ograniczone możliwości intensyfikacji produkcji rolnej.

Drugim ważnym czynnikiem charakterystycznym dla wyszkowskiego rolnictwa jest brak specjalizacji i rozdrobnienie produkcji. Małe gospodarstwa prowadzą chów kilku sztuk bydła i trzody chlewnej. Większość gospodarstw w rejonie Wyszkowa zajmuje się uprawą zbóż i ziemniaków. Słaba jakość płodów rolnych jest efektem przede wszystkim niskiej jakości gleb oraz słabego wyposażenia gospodarstw w techniczne środki intensyfikacji produkcji rolnej.

Głównym kierunkiem zmian na wsiach będzie na pewno rozwój przedsiębiorczości i tworzenie miejsc pracy poza rolnictwem. W tym kierunku powinny być prowadzone działania władz lokalnych.

*Tabela nr 18. Gospodarstwa rolne wg prowadzenia działalności gospodarczej -stan na dzień 20-05-2002r.\**

Wyszczególnienie	Ogółem		Miasto		Wieś	
	Liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha	Liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha	Liczba gospodarstw	Powierzchnia w ha
<b>OGÓŁEM:</b>	<b>2.354</b>	<b>8.990,47</b>	<b>537</b>	<b>1.277,10</b>	<b>1.817</b>	<b>7.713,37</b>
Prowadzące wyłącznie działalność rolniczą	1.196	6.036,89	210	781,10	986	5.255,79
Prowadzące wyłącznie działalność pozarolniczą	146	313,31	47	89,25	99	224,06
Prowadzące wyłącznie działalność rolniczą i pozarolniczą	175	816,23	35	108,28	140	707,95
Nieprowadzące działalności rolniczej i pozarolniczej	837	1.824,04	245	298,47	592	1.525,5700

\* *Urząd Statystyczny w Warszawie – Powszechny Spis Rolny 2002*

Poważną barierą rozwoju gospodarczego obszarów wiejskich w rejonie Wyszkowa jest słabo rozwinięta infrastruktura lokalna, co powoduje brak możliwości rozwijania działalności alternatywnej.

## 4.4. Turystyka

Gmina Wyszaków posiada wspaniałe przyrodnicze tereny nad Bugiem i Liwcem. Liczne rezerваты (od Zalewu Zegrzyńskiego po Brok) i przepiękne lasy stwarzają dobre warunki do uprawiania turystyki, a w szczególności:

- ▪ kilugodzinnych lub wielodniowych spływów kajakami lub łodziami po meandrującym Bugu, czy uroczym Liwcu,
- ▪ wycieczek rowerowych po bezkresnych lasach (warunki jak „na Biebrzy” do podglądania ptaków), jesienne widoki wrzosowisk i wiosenne przeloty ptaków,
- ▪ dla chcących uprawiać „surwiwal” idealne warunki w podmokłych lasach Fidestu,
- ▪ dla „koniarzy” liczne stajnie i niskie ceny.

Dojazd samochodem z Wyszakowa do metropolii warszawskiej zajmuje tylko 45 minut (w godzinach szczytu znacznie dłużej). Istniejące od wielu lat „dacje” świadczą o dobrych warunkach wypoczynku.

Niestety obecnie wyraźnie widać brak organizacji turystyki i stąd występujące trudności ze znalezieniem kempingu, możliwości przycumowania w nadbużańskich miejscowościach z możliwością naładowania „komórki”.

Do najciekawszych atrakcji turystycznych gminy można zaliczyć:

- tereny łowieckie z drobną zwierzyną i ptactwem wodnym,
- szlaki turystyczne (173 km),
- szczególny mikroklimat występujący w Rybieniu Leśnym, Kamieńczyku oraz ich okolicach,
- rzekę Liwiec i Bug oraz ich rozlewiska,
- meandry rzeki Bug oraz obszary leśne.

Walory naturalne Gminy Wyszaków są szczególnie atrakcyjne dla tych turystów, którzy lubią spędzać czas aktywnie. Sprzyjają one wszelkim formom turystyki na łonie przyrody. Dotyczy to turystów weekendowych przyjeżdżających z Warszawy oraz turystów tranzytowych i biznesowych, którzy przy odpowiednio rozwiniętej infrastrukturze mogliby w Wyszakowie i jego okolicach przyjemnie spędzić czas.

Możliwości rozwoju gospodarczego związane z walorami turystycznymi gminy pozostają wciąż niewykorzystane.

### **Istniejące szlaki**

Zarząd Główny PTTK w Warszawie wytyczył i oznakował 173 km szlaków turystycznych, przebiegających przez najciekawsze tereny ziemi wyszkowskiej.

## **Szlaki wodne**

W starożytności wzdłuż prawego brzegu Bugu wiódł jeden z najstarszych w Europie szlaków handlowych zwany Szlakiem Bursztynowym, w którym Wyszków stanowił ważne ogniwo. Obecnie, ze względu na brak odpowiedniej infrastruktury, Wyszków nie posiada komunikacji wodnej. Funkcjonują jedynie prywatni przewoźnicy, którzy oferują wycieczki i spływy po Bugu.

## **Baza noclegowa**

Oferta noclegowa w mieście i gminie Wyszków jest stosunkowo słaba. Standard usług w istniejących obiektach jest przeciętny.

Obecnie w Puszczy Białej nie ma dużego ruchu turystycznego. Ogranicza się on do okresu letnio-jesiennego.

Formami prawnej ochrony przyrody na terenie Gminy Wyszków są pomniki przyrody - 19 drzew. Są to głównie dęby szypułkowe o obwodzie w granicach 300 - 470 cm, mierzonym na wysokości 1,3 m. Nie stanowią one jednak dostatecznej atrakcji przyciągającej turystów.

## **4.5. 4.5. Identyfikacja problemów**

1. 1. Przedsiębiorczość na terenach wiejskich Gminy Wyszków jest stosunkowo niska, co objawia się zbyt małą liczbą prywatnych firm. Ma to związek z niewielką chłonnością lokalnego rynku. Powinno to wkrótce ulec zmianie, gdyż dochody mieszkańców Gminy Wyszków już wkrótce wzrosną. Gmina Wyszków, jako gmina rolnicza, skorzysta z rosnącej koniunktury w rolnictwie a dopłaty bezpośrednie dla rolników jeszcze bardziej zwiększą siłę nabywczą mieszkańców, co pociągnie za sobą wzrost liczby małych firm w gminie.
2. 2. Gmina powinna rozwijać się w oparciu o posiadane walory naturalne (lasy, wody, klimat). Potrzebne są skoordynowane działania na rzecz gospodarczej aktywizacji gminy, zwłaszcza w sferze rozwoju turystyki i agroturystyki. Sprzyjać temu będzie poprawa lokalnej infrastruktury technicznej oraz właściwa gospodarka przestrzenna, zachowująca istniejące walory środowiska. Gmina powinna wyjść z atrakcyjnymi ofertami dla inwestorów i turystów, wypracować właściwą markę i prowadzić profesjonalną promocję.

## ***V. Zadania i projekty niezbędne do poprawy sytuacji w Gminie.***

Lista zadań inwestycyjnych (o wartości powyżej 100 tys. zł) oraz projektów uzupełniających (poniżej 100 tys. zł), przewidzianych do realizacji w okresie 2005-2008.

### ***5.1. Rozwój systemu komunikacji i infrastruktury***

Zadania inwestycyjne:

1. 1. Uzupełnienie sieci wodociągowej dla terenów wiejskich przeznaczonych pod zabudowę jednorodzinną.
2. 2. Modernizacja stacji uzdatniania wody.
3. 3. Budowa systemu odprowadzania wód deszczowych.
4. 4. Budowa i remonty nawierzchni dróg gminnych po ukończeniu zbrojenia terenów w media.
5. 5. Utwardzenie lokalnych dróg gruntowych wraz z ich zabezpieczeniem przed wodami opadowymi oraz budowa chodników i ścieżek rowerowych przy drogach gminnych i głównych ciągach szlaków turystycznych.

Projekty uzupełniające:

- - Stworzenie warunków dla rozbudowy sieci kablowej (telekomunikacja, internet),
- - Stworzenie warunków dla poprawy transportu publicznego na terenie gminy.

### ***5.2. Poprawa środowiska naturalnego.***

Zadania inwestycyjne:

1. 1. Rozbudowa sieci kanalizacyjnej dla całej gminy,
2. 2. Modernizacja oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym,
3. 3. Budowa zakładu utylizacji odpadów lub udział w ponadlokalnym przedsięwzięciu w sprawie utylizacji odpadów,
4. 4. Rozbudowa gazociągów.

Projekty uzupełniające:

- - Wspomaganie budowy oczyszczalni przydomowych na terenach o rzadkiej zabudowie,
- - Rozwój systemu segregacji odpadów.

### **5.3. Rozwój przestrzenny i gospodarczy gminy.**

Zadania inwestycyjne:

1. Aktualizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla całej Gminy Wyszaków ze wskazaniem terenów pod inwestycje publiczne i prywatne przy zachowaniu walorów przyrodniczych środowiska.

Projekty uzupełniające:

- - Opracowanie nowego wizerunku (marki) gminy i planu jej promocji.
- - Przygotowanie ofert dla inwestorów w zakresie turystyki kwalifikowanej i nieuciążliwego przetwórstwa żywności,
- - Wspieranie organizacji grup producenckich dostawców produktów rolnych.

### **5.4. Budowa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i turystycznej.**

Zadania inwestycyjne:

1. Budowa boisk sportowych przy szkołach podstawowych,
2. Budowa sal gimnastycznych przy szkołach (tworzenie środowiskowych centrów animacji kulturalnej i sportowej) oraz budowa osiedlowych boisk sportowych i placów zabaw,
3. Zaprojektowanie i wykonanie szlaku wycieczkowego, złożonego z tras rowerowych z odpowiednim zapleczem gastronomicznym i rekreacyjnym (z udziałem właścicieli przyległych terenów),
4. Przygotowanie i wykonanie projektu lokalnego muzeum.

Projekty uzupełniające:

- - Przygotowanie zaplecza dla organizacji kolonii letnich oraz „zielonych szkół” po sezonie letnim (z zaangażowaniem inwestorów prywatnych),
- - Wspieranie rozwoju agroturystyki w gminie poprzez promocję miejscowych gospodarstw.

## **5.5. Rozwój oświaty, kultury, sportu i społeczeństwa obywatelskiego.**

Zadania inwestycyjne:

1. 1. Budowa sal gimnastycznych przy szkołach w Lucynowie, Rybnie i Leszczydole Starym,
2. 2. Rozbudowa filii biblioteki miejsko-gminnej (Internet, nośniki multimedialne),
3. 3. Modernizacja Przedszkola nr 4 w Wyszkanie,
4. 4. Modernizacja Wyszkańskiego Ośrodka Kultury „HUTNIK”.

Projekty uzupełniające:

- - Dopuszczenie instytucji kultury, szkół i świetlic,
- - Rozbudowa przedszkoli z udziałem podmiotów prywatnych,
- - Zorganizowanie współpracy gminy z organizacjami charytatywnymi i pozarządowymi.

## **5.6. Poprawa bezpieczeństwa i opieki społecznej**

Zadania inwestycyjne:

1. 1. Zabezpieczenie mieszkańców przed zagrożeniem wywołanym tranzytem (wspieranie modernizacji dróg nr 8 i 62 z budową ścieżek rowerowych oraz budowy obwodnic),
2. 2. Dopuszczenie jednostek OSP,
3. 3. Poprawa oświetlenia dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych,
4. 4. Realizacja monitoringu wizyjnego na terenie miasta Wyszkanie.

PROJEKTY UZUPEŁNIAJĄCE:

- - Przygotowanie serii programów dla świetlic środowiskowych, mających na celu ochronę dzieci przed zagrożeniami,
- - Organizacja lobbingu na rzecz budowy małej obwodnicy Wyszkania,
- - Organizacja dnia badań profilaktycznych w Gminie np. mamograficznych, zapobiegania próchnicy zębów wśród dzieci, itp.

## VI. Realizacja zadań i projektów.

### 6.1. Określenie kryteriów kolejności realizacji projektów i zadań.

W kryteriach oceny wagi konkretnych zadań i projektów, a co za tym idzie kolejności ich realizacji, wzięto pod uwagę następujące kryteria:

- 1) 1) Dokończenie inwestycji rozpoczętych,
- 2) 2) Opinie mieszkańców na temat zapotrzebowania na inwestycje danego typu, zebrane podczas debaty w grupach oraz na zebraniu sołtysów,
- 3) 3) Możliwość gminy angażowania się w określonego typu inwestycje zgodnie z jej kompetencjami zadaniowymi,
- 4) 4) Ocenę ważności inwestycji z punktu widzenia zwiększenia potencjału rozwojowego gminy,
- 5) 5) Ocenę ważności inwestycji dla ochrony środowiska naturalnego,
- 6) 6) Możliwości kredytowe gminy oraz możliwości pozyskania środków w ramach ZPORR i innych Sektorowych Programów Operacyjnych oraz z innych źródeł (budżet państwa, inwestorzy prywatni),
- 7) 7) Zamierzenia władz wojewódzkich i powiatowych, określone w ich strategiach,
- 8) 8) Logikę kolejności wykonywania konkretnych inwestycji (np. inwestycje drogowe powinny następować po zrealizowaniu uzbrojenia technicznego zlokalizowanego pod jezdnią).

Za najważniejsze zadania inwestycyjne dla gminy oraz leżące bezpośrednio w jej kompetencjach uznano **uzupełnienie i rozbudowę infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej wraz z modernizacją oczyszczalni**. Taki priorytet jest zgodny ze strategiami: powiatową i wojewódzką oraz ze szczególną potrzebą ochrony środowiska naturalnego.

Mieszkańcy ocenili jako najbardziej dotkliwy stan dróg i zagrożenia związane z tranzytem ciężarowym. Niestety, gmina ma ograniczone możliwości wpływu na stan dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych. Jednak **zadania inwestycyjne w zakresie dróg gminnych i ulic** zostaną zrealizowane zaraz po, a tam gdzie to jest możliwe jednocześnie z inwestycjami wodno-kanalizacyjnymi. W sprawie wykonania zadań związanych z modernizacją dróg powiatowych, wojewódzkich i krajowych gmina będzie prowadziła lobbing i jeśli to konieczne uczestniczyła w kosztach modernizacji.

Podobną wagę, zgodnie ze wszystkimi kryteriami, uzyskało przygotowanie **Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Wyszaków** oraz uchwalenie nowego **Planu Miejscowego Zagospodarowania Przestrzennego Gminy**

**Wyszków**, gdyż od tego zależą przekształcenia przestrzenne oraz atrakcyjność gminy dla inwestorów.

## 6.2. Zadania inwestycyjne planowane w okresie 2005 – 2008.

Nazwa zadania	Wskaźniki rezultatów	Okres trwania inwestycji	Nakłady w tys. zł	
			Ogółem	w tym: gmina
Uzupełnienie sieci wodociągowej dla terenów przeznaczonych pod zabudowę jednorodziną w miejscowościach: Kamieńczyk, Świniotop, Puste Łąki; w Wyszkanie wzdłuż cieku Struga (od ul. Chmielnej do SUW przy ul. Komunalnej) oraz wykonanie przejścia wodociągu pod rzeką Bug	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Wzrost poziomu zwodociągowania Gminy,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost liczby gospodarstw podłączonych do sieci wodociągowej.</i></li> </ul>	2004-2008	1.800	255
Rozbudowa i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Wyszkanie przy ul. Komunalnej	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Poprawa jakości wody pitnej.</i></li> </ul>	2005-2007	2.500	0
Budowa obwodnicy śródmieścia Wyszkania – etap I + etap II	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Podniesienie jakości dróg,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost bezpieczeństwa publicznego.</i></li> </ul>	2005-2008	12.000	3.530
Monitoring wizyjny miasta	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców.</i></li> </ul>	2005	350	97
Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w miejscowościach: Skuszew, Rybno, Rybienko Stare, Tulewo, Tulewo Górne, Olszanka, Sitno, Rybienko Nowe. Leszczydół Nowiny; w Wyszkanie na Osiedlu „Na Skarpie” i Osiedlu Zakręcie oraz w ulicach: Sosnowej i 1 AWP (od torów do ul. Komunalnej)	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Wzrost poziomu skanalizowania Gminy,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost liczby gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej.</i></li> </ul>	2004-2008	23.623	5.790
Modernizacja oczyszczalni w Rybieniu Starym	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Wzrost poziomu skanalizowania Gminy,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost liczby gospodarstw podłączonych do sieci kanalizacyjnej.</i></li> </ul>	2004-2006	9.700	2.350
Budowa nawierzchni dróg gminnych (w miejscowościach: Lucynów, Lucynów Duży, Gulczewo, Kamieńczyk, Leszczydół Nowiny, Sitno, Olszanka, Skuszew, Ślubów, Tulewo, Drogoszewo, Łosinno, Rybienko Nowe)	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Podniesienie jakości dróg,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost bezpieczeństwa publicznego.</i></li> </ul>	2004-2008	17.388	3.858
Modernizacja boisk przyszłolnych oraz budowa sal gimnastycznych przy szkołach podstawowych w	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Liczba uczniów w szkołach korzystających z wybudowanej/zmodernizowanej infrastruktury sportowej,</i></li> </ul>	2005-2007	3.880	682

miejsowościach: Lucynów, Lucynów Duży, Rybno, Leszczydół Stary, Leszczydół Nowiny	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Liczba osób korzystających z obiektów sportowych.</i></li> </ul>			
Wyznaczenie ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wyszaków	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Wzrost liczby osób korzystających z obiektów kultury i dziedzictwa kulturowego.</i></li> </ul>	2006	200	50
Realizacja Programu Oświetlenia Ulicznego Gminy Wyszaków	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Poprawa bezpieczeństwa.</i></li> </ul>	2005-2006	800	200
Realizacja projektów kulturalno-turystycznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Liczba osób korzystających z nowych ofert programowych w zakresie kultury i turystyki,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost liczby osób korzystających.</i></li> </ul>	2006-2008	2.376	1.226
Rekultywacja wysypiska w Tumanku	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Powierzchnia zrekultywowanego wysypiska.</i></li> </ul>	2005	313	313
Budowa gazociągu w Leszczydole Nowinach	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Wzrost poziomu zgazyfikowania Gminy,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Wzrost liczby gospodarstw podłączonych do sieci gazowej.</i></li> </ul>	2006	300	45
Budowa budynków mieszkalnych wielorodzinnych w ramach WTBS	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Liczba osób zamieszkałych w budynkach,</i></li> <li>▪ ▪ <i>Liczba mieszkań.</i></li> </ul>	2005-2007	8.946	600
Budowa zakładu utylizacji odpadów	<ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ <i>Liczba gospodarstw domowych obsługiwanych przez zakład utylizacji odpadów,</i></li> <li>▪ ▪ <i>ilości odpadów poddawanych segregacji.</i></li> </ul>	2005-2008	15.000	1.520
<b>R A Z E M:</b>		<b>2005-2008</b>	<b>99.176</b>	<b>20.516</b>

**Planowane zadania i projekty w latach 2005 – 2008 zgodnie z wieloletnim planem inwestycyjnym:**

Lp.	Nazwa zadania	Koszty ogółem w zł	Planowany termin	Koszty Gminy w zł	2005	2006	2007	2008
1	Budowa obwodnicy śródmieścia Wyszkowa - etap I	5 000 000	2004-2005	<b>1 250 000</b>	779 946	0	0	0
2	Budowa obwodnicy śródmieścia Wyszkowa - etap II	7 000 000	2006-2007	<b>2 750 000</b>	0	1 000 000	1 750 000	0
3	Monitoring wizyjny miasta	350 000	2005	<b>97 500</b>	97 500	0	0	0
4	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym	9 700 000	2004-2006	<b>2 400 000</b>	950 000	1 400 000	0	0
5	Rozbudowa i modernizacja SUW	2 500 000	2005-2007	<b>0</b>	0	0	0	0
6	Budowa wodociągu Dn 400 wzdłuż cieków Struga	500 000	2004-2006	<b>0</b>	0	0	0	0
7	Budowa kanalizacji sanitarnej w Skuszewie	5 472 594	2004-2005	<b>2 186 410</b>	2 022 410	0	0	0
8	Budowa kanalizacji sanitarnej w Rybnie, Rybieniu Starym, Tulewie i Tulewie Górnym	5 200 000	2006	<b>780 000</b>	0	780 000	0	0
9	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Olszanka i Sitno	4 200 000	2007	<b>1 050 000</b>	0	0	1 050 000	0
10	Budowa kanalizacji sanitarnej w Wyszkwie na Os. "Na Skarpie" i Os. Zakręcie	2 500 000	2007-2008	<b>625 000</b>	0	0	300 000	325 000
11	Budowa kanalizacji sanitarnej w Wyszkwie w ulicach: Sosnowej i I AWP	3 000 000	2007-2008	<b>750 000</b>	0	0	350 000	400 000
12	Budowa kanalizacji sanitarnej w Rybieniu Nowym	2 500 000	2005-2006	<b>375 000</b>	0	375 000	0	0
13	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leszczydół Nowiny - etap III	750 000	2008	<b>187 500</b>	0	0	0	187 500
14	Budowa wodociągu w Kamieńczyku wraz z przejściem pod rzeką Bug	700 000	2006	<b>105 000</b>	0	105 000	0	0
15	Budowa wodociągu w miejscowościach Świniotop i Puste Łąki	600 000	2008	<b>150 000</b>	0	0	0	150 000

16	Modernizacja boisk przyszkolnych w miejscowościach Leszczydół Nowiny i Rybno	230 000	2006-2007	<b>34 500</b>	0	14 500	20 000	0
17	Budowa Lokalnych Centrów Informacji	100 000	2006	<b>25 000</b>	0	25 000	0	0
18	Wyznaczenie ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wyszaków	200 000	2006	<b>50 000</b>	50 000	0	0	0
19	Realizacja projektów kulturalno-turystycznych	276 000	2006-2008	<b>201 000</b>	0	85 000	58 000	58 000
20	Modernizacja drogi gminnej w Kamieńczyku (ul. J. Piłsudskiego)	313 500	2004-2005	<b>47 000</b>	47 000	0	0	0
21	Modernizacja drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Szkolna) – etap I	346.032	2005	<b>346.032</b>	346.032	0	0	0
22	Modernizacja drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Szkolna) – etap II	1 342 965	2005-2006	<b>335.742</b>	0	335 742	0	0
23	Modernizacja drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Środkowa)	600 000	2006	<b>150 000</b>	0	150 000	0	0
24	Budowa drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Dębowa)	750 000	2007	<b>187 500</b>	0	0	187 500	0
25	Modernizacja drogi gminnej w Lucynowie i Lucynowie Dużym-etap I	409 789	2004-2005	<b>409.789</b>	409 789	0	0	0
26	Modernizacja drogi gminnej w Lucynowie i Lucynowie Dużym-etap II	1 087 669	2005-2006	<b>274.543</b>	0	274 543	0	0
27	Modernizacja dróg gminnych w Gulczewie (ulice: Nadbużańska-droga 30KL, Szkolna-droga 29KL i przedłużenie)	1 300 000	2005	<b>225 000</b>	225 000	0	0	0
28	Budowa drogi gminnej w miejscowości Łosinno	1 500 000	2005	<b>275 000</b>	0	275 000	0	0
29	Budowa drogi gminnej w Rybieniu Nowym (ulica Handlowa)	1 500 000	2007	<b>375 000</b>	0	0	375000	0
30	Modernizacja drogi gminnej Sitno-	1 375 000	2008	<b>343 750</b>	0	0	0	343 750

	Olszanka-Wyszków							
31	Modernizacja dróg gminnych w Skuszewie (ulice: Przejazdowa, Wschodnia, Bociania)	1 440 000	2008	<b>360 000</b>	0	0	0	360 000
32	Budowa drogi Wyszków - Rybienko Nowe - Olszanka	1 650 000	2007	<b>412 500</b>	0	0	412 500	0
33	Budowa Drogi w Drogoszewie	1 800 000	2007	<b>450 000</b>	0	0	450 000	0
34	Modernizacja drogi gminnej w Ślubowie	1 660 000	2007	<b>415 000</b>	0	0	415 000	0
35	Modernizacja drogi gminnej w Tulewie	400 000	2007	<b>100 000</b>	0	0	100 000	0
36	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Lucynowie	1 650 000	2005	<b>247 500</b>	247 500	0	0	0
37	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Rybnie	1 000 000	2006	<b>150 000</b>	0	150 000	0	0
38	Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Leszczydole Starym	1 000 000	2007	<b>250 000</b>	0	0	250 000	0
39	Realizacja Programu Oświetlenia Ulicznego Gminy Wyszków	800 000	2005-2006	<b>200 000</b>	50 000	150 000	0	0
40	Budowa gazociągu w Leszczydole Nowinach - etap III	300 000	2006	<b>45 000</b>	0	45 000	0	0
41	Rekultywacja wysypiska odpadów w Tumanku - etap IV	313 000	2005	<b>313 000</b>	313 000	0	0	0
42	Budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. 1-go Maja w Wyszkanie	8 946 400	2005-2007	<b>600 000</b>	300 000	300 000	0	0
43	Modernizacja drogi gminnej w Kamieńczyku (ulica Mazowiecka)	1 100 000	2006	<b>165 000</b>	0	165 000	0	0
44	Budowa zakładu utylizacji odpadów	15 000 000	2005-2008	<b>1 520 000</b>	20 000	500 000	500 000	500 000
45	Modernizacja Wyszkwowskiego Ośrodka Kultury WOK „HUTNIK”	2 000 000	2005-2008	<b>500.000</b>	24 400	384 350	91.250	0
<b>X</b>	<b>OGÓŁEM:</b>	<b>100 362 949</b>	<b>x</b>	<b>21 714 266</b>	<b>5 882 577</b>	<b>6 514 134</b>	<b>6 309 250</b>	<b>2 324 250</b>

### 6.3. Szczegółowy wykaz zadań

#### ZADANIE NR 1 i 2

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa obwodnicy śródmieścia Wyszkowa – etap I i etap II</b>
<b>Zakres rzeczowy : (dane szacunkowe)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - Budowa drogi na odcinku 3.415,5 m o szer. 7-9 m wraz z pełnym zagospodarowaniem pasa drogi, w tym ciągu pieszo-rowerowego i drogi serwisowej,</li> <li>- - Kategoria drogi KR 5,</li> <li>- - Przewidywana budowa 5 skrzyżowań i 1 wiaduktu.</li> </ul> <p>Inwestycja realizowana będzie w dwóch etapach.</p>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	12.000.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	8.000.000 zł

#### ZADANIE NR 3

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Monitoring wizyjny miasta</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - centrum obserwacyjno-dyspozycyjne,</li> <li>- - linie transmisji danych,</li> <li>- - kamery 6 ÷ 8 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	350.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	252.500 zł

#### ZADANIE NR 4

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja oczyszczalni ścieków w Rybieniu Starym</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg koncepcji)</b>	<p>Zmiana technologii oczyszczania ze złożeń słupek na osad czynny.</p> <p>Zakres modernizacji obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- - budowę punktu zlewnego,</li> <li>- - rozwiązanie gospodarki osadami</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	9.700.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2004-2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	7.275.000 zł

#### ZADANIE NR 5

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Rozbudowa i modernizacja Stacji Uzdatniania Wody w Wyszkanie przy ul. Komunalnej</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	<p>Budowa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- - 3 studni głębinowych,</li> <li>- - zbiornika wyrównawczego o poj. 2.500 m<sup>3</sup>.</li> </ul> <p>Modernizacja istniejącego i budowa nowego ciągu technologicznego uzdatniania wody.</p>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wyszkanie, Urząd Miejski w Wyszkanie

<b>Nakłady finansowe:</b>	2.500.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.875.000 zł

### ZADANIE NR 6

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa wodociągu Dn 400 wzdłuż ciek Struga (od ul. Chmielnej do SUW przy ul. Komunalnej)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	Budowa sieci wodociągowej Dn 400 o długości 950 mb
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Wyszkanie, Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	500.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2004-2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	375.00 zł

### ZADANIE NR 7

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skuszew</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 200 – 5.830,40 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 4.628,90 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 110 – 1.857,30 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 90 – 343,60 mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt. 6</li> <li>- - liczba przyłączy – 183 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	5.472.594 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2004-2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	3.286.184 zł

### ZADANIE NR 8

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach: Rybno, Rybienko Stare, Tulewo i Tulewo Górne</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 200 – 7.651 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 2.170 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 110 – 1.704 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 90 – 363 mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt. 7</li> <li>- - liczba przyłączy – 434 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	5.200.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	3.900.000 zł

**ZADANIE NR 9**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Olszanka i Sitno</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 200 – 6.783 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 1.364mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 160 – 1.246 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 110 – 662 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 90 – 338 mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt. 7</li> <li>- - liczba przyłączy – 286 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	4.200.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	3.150.000 zł

**ZADANIE NR 10**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w Wyszkanie na Osiedlu „Na Skarpie” i Osiedlu Zakręzie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg koncepcji)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 400 – 210 mb,</li> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 250 – 565 mb,</li> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 200 – 7.070 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 2.170 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 160 – 500 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 110 – 430 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 90 – 330mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt. 4</li> <li>- - liczba przyłączy – 230 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	2.500.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007-2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.875.000 zł

**ZADANIE NR 11**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w Wyszkanie w ulicach: Sosnowej i 1 AWP (od torów do ul. Komunalnej)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 300 – 500 mb,</li> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej Ø 200 – 2.500 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 2.000 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne Ø 90 – 1.000 mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt. 3</li> <li>- - liczba przyłączy – 200 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z

	o.o. w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	3.000.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007-2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	2.250.000 zł

#### ZADANIE NR 12

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w Rybieniu Nowym</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej – 1.600 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 4.000 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne – 600 mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt. 2</li> <li>- - liczba przyłączy – 400 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	2.500.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.875.000 zł

#### ZADANIE NR 13

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Leszczydół Nowiny – etap III</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć kanalizacji grawitacyjnej – 2.080 mb,</li> <li>- - przykanaliki Ø 160 – 1.113 mb,</li> <li>- - rurociągi tłoczne – 2.111mb,</li> <li>- - przepompownie ścieków tranzytowe szt.4.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	750.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	562.500 zł

#### ZADANIE NR 14

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa wodociągu w Kamieńczyku wraz z przejściem pod rzeką Bug</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg koncepcji dla wodociągu)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć wodociągowa Ø 200 – 600 m (przejście pod rzeką),</li> <li>- - sieć wodociągowa Ø 90 ÷ 110 – 9.650 mb,</li> <li>- - przyłącz a Ø 40 – 13.150 mb,</li> <li>- - liczba przyłączy – <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ mieszkańcy stali – 250 szt.,</li> <li>▪ ▪ mieszkańcy sezonowi – 940 szt.</li> </ul> </li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	700.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	525.000 zł

#### ZADANIE NR 15

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa wodociągu w miejscowościach Świniotop i Puste Łąki</b>
<b>Zakres rzeczowy:</b>	- - sieć wodociągowa Ø 90 ÷ Ø 110 –

(wg koncepcji dla wodociągu)	11.130 mb <ul style="list-style-type: none"> <li>- - przyłącza Ø 40 – 7.650 mb,</li> <li>- - liczba przyłączy – <ul style="list-style-type: none"> <li>▪ ▪ mieszkańcy stali – 40 szt.</li> <li>▪ ▪ mieszkańcy - 470 szt.</li> </ul> </li> </ul>
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:	Urząd Miejski w Wyszkanie,
Nakłady finansowe:	600.000 zł
Lata realizacji:	2008
Fundusze strukturalne UE:	450.000 zł

### ZADANIE NR 16

Nazwa zadania:	<b>Modernizacja boisk przyszkolnych w miejscowościach Leszczydół Nowiny i Rybno</b>
Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - plac 1000 – 1200 m<sup>2</sup>,</li> <li>- - wykonanie podłoża betonowego,</li> <li>- - nawierzchnia boiska wykonana z kostki BAUMA,</li> <li>- - wykonanie przyłącza wody do czyszczenia boiska i wylewania sztucznego lodowiska, w okresie zimowym,</li> <li>- - ogrodzenie boiska,</li> <li>- - instalacja sprzętu sportowego,</li> <li>- - wykonanie oświetlenia,</li> <li>- - parking.</li> </ul>
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:	Urząd Miejski w Wyszkanie
Nakłady finansowe:	230.000 zł
Lata realizacji:	2006-2007
Fundusze strukturalne UE:	172.500 zł

### ZADANIE NR 17

Nazwa zadania:	<b>Budowa Lokalnych Centrów Informacji – „Biblioteka centrum informacji”</b>
Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - Wykorzystanie pomieszczeń bibliotecznych lub przystosowanie nowych w każdej szkole Gminy Wyszkanie,</li> <li>- - Zakup komputerów i rzutników dla każdej placówki.</li> </ul>
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:	Urząd Miejski w Wyszkanie, Wyszkański Ośrodek Kultury „Hutnik”, Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna
Nakłady finansowe:	100.000 zł
Lata realizacji:	2006
Fundusze strukturalne UE:	75.000 zł

### ZADANIE NR 18

Nazwa zadania:	<b>Wyznaczenie ścieżek rowerowych na terenie Gminy Wyszkanie „Rowerem przez Puszcę Białą i Kamieniecką”</b>
Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)	Stworzenie zaplecza do budowy systemu turystyki rowerowej. Wyznaczenie miejsc obsługi rowerzystów: wiaty, miejsca na ogniska, mała gastronomia.
Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:	Urząd Miejski w Wyszkanie, Wyszkański Ośrodek Kultury „Hutnik”, Wyszkański Ośrodek Sportu i Rekreacji

<b>Nakłady finansowe:</b>	200.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	150.000 zł

## ZADANIE NR 19

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Realizacja projektów: „Zielone Centrum Rekreacji”, „Serce wsi”, „Kawiarenki młodzieżowe przy świetlicach szkolnych lub bibliotekach”, „Kluby Rodzinne”, „Wiejski Inkubator Przedsiębiorczości”, „Ratujmy ginące zawody”, „Skąd jesteśmy – poszukujemy swoich korzeni”, „Gospodarstwo agroturystyczne w każdej wsi”, „Ekologiczne gospodarstwo znaczy samo zdrowie”, „Kino objazdowe”.</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. 1. „Zielone Centrum Rekreacji” – zagospodarowanie terenów wokół szkół, urzędów, terenów gminnych jako miejsc zabaw dla dzieci i młodzieży (gry, zabawy ruchowe, szachy, tory przeszkód, itp.),</li> <li>2. 2. „Serce wsi” – integracja wsi wokół „Serce wsi”, czyli miejsca, w którym mieszkańcy mogliby się spotykać i realizować wspólne inicjatywy: Utworzenie bazy turystycznej, stworzenie planów rozwoju wsi, nawiązanie kontaktów z innymi miejscowościami,</li> <li>3. 3. „Kawiarenki młodzieżowe przy świetlicach szkolnych lub bibliotekach” - wykorzystanie placówek szkolnych, bibliotecznych lub remiz do zorganizowania życia kulturalnego dzieci i młodzieży: siłownia, skate park, plac zabaw,</li> <li>4. 4. „Kluby Rodzinne” – zbudowanie na bazie szkoły lub biblioteki klubów rodzinnych, gdzie zaktywizuje się kobiety zamieszkałe na wsi. W klubie będzie miejsce dla całych rodzin, które mają kłopoty ze względu na wysokie bezrobocie i patologie społeczne. Wyposażenie: pokój klubowy, kuchnia, sprzęt video,</li> <li>5. 5. „Wiejski Inkubator Przedsiębiorczości” – w oparciu o centrum biblioteczne, szkołę lub centrum wsi działania zmierzające do aktywizacji zawodowej młodzieży, dorosłych oraz poszukiwanie liderów w środowisku,</li> <li>6. 6. „Ratujmy ginące zawody” – promocja gminnych zawodów poprzez stworzenie bazy danych rzemieślników: kowale, szewcy, zdunowie, dekarze, rymarze, kołodzieje, itp. Organizowanie imprez promujących ginące profesje,</li> <li>7. 7. „Skąd jesteśmy – poszukujemy swoich korzeni” – organizacja wystaw pamiątek rodzinnych: fotografii, dokumentów, itp. przedstawiających zmiany, jakie zaszły w naszym otoczeniu,</li> <li>8. 8. „Gospodarstwo agroturystyczne w każdej wsi” – aktywizacja mieszkańców wsi w celu stworzenia sieci gospodarstw agroturystycznych w oparciu o bliskość aglomeracji warszawskiej; organizacja szkoleń dla rolników, wyjazdów do gospodarstw agroturystycznych,</li> </ol>

	9. 9. „Kino objazdowe” – organizacja kina objazdowego na obszarach wiejskich Gminy Wyszaków. W okresie wakacyjnym projekcje filmowe w miejscowościach letniskowych.
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	276.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006-2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	75.000 zł

#### ZADANIE NR 20

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Kamieńczuku (ul. J. Piłsudskiego)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- długość 650 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	313.500 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	235.125 zł

#### ZADANIE NR 21 i 22

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Szkolna) – etap I i Etap II</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 1250 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.688.997
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	872.928 zł

#### ZADANIE NR 23

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Środkowa)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 1300 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	600.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	450.000 zł

#### ZADANIE NR 24

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Leszczydole Nowinach (ulica Dębowa)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 800 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	750.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	526.500 zł

**ZADANIE NR 25 i 26**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Lucynowie (ul. Szkolna) i Lucynowie Dużym (ul. J. Kochanowskiego i ul. J. Słowackiego) – etap I i etap II</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>– – długość 2773 m,</li> <li>– – powierzchnia zmodernizowanej nawierzchni jezdni 15.653, 11 m<sup>2</sup>,</li> <li>– – długość wybudowanych chodników 1.610 m,</li> <li>– – powierzchnia wybudowanych chodników 2.428,80 m<sup>2</sup>,</li> <li>– – liczba wybudowanych miejsc postojowych 6 szt.,</li> <li>– – powierzchnia wybudowanych miejsc postojowych 7,50 m<sup>2</sup>.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkwowie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.497.458 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2004-2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	704.710 zł

**ZADANIE NR 27**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Gulczewie (ulice: Nadbużańska-droga 30KL, Szkolna-droga 29KL i przedłużenie)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	– – długość 3.270 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkwowie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.300.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	975.000 zł

**ZADANIE NR 28**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w miejscowości Łosinno</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	– – długość 1.800 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkwowie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.500.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.125.000 zł

**ZADANIE NR 29**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa drogi gminnej w Rybieniu Nowym (ulica Handlowa)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	– – długość 2.500 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkwowie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.500.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.125.000 zł

**ZADANIE NR 30**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej Sitno - Olszanka - Wyszaków</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 2.500 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.375.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.031.250 zł

**ZADANIE NR 31**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja dróg gminnych w Skuszewie (ulice: Przejazdowa, Wschodnia, Bociania)</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 1.740 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.440.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.080.000 zł

**ZADANIE NR 32**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa drogi Wyszaków – Rybienko Nowe – Olszanka</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 3.000 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.650.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.237.500 zł

**ZADANIE NR 33**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Drogoszewie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 2.500 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.800.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.350.000 zł

**ZADANIE NR 34**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Ślubowie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 1.890 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.660.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.245.000 zł

**ZADANIE NR 35**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Tulewie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - długość 700 m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	400.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	300.000 zł

**ZADANIE NR 36**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Lucynowie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	- - boisko 24x12x6,8m,
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.650.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.237.500 zł

**ZADANIE NR 37**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Rybnie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - boisko 13x26x7 m, - - widownia dla 60 osób, - - powierzchnia użytkowa 1000 m <sup>2</sup> , - - konstrukcja eliptyczna.
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.000.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	750.000 zł

**ZADANIE NR 38**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Leszczydole Starym</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - boisko 13x26x7 m, - - widownia dla 60 osób, - - powierzchnia użytkowa 1000 m <sup>2</sup> , - - konstrukcja eliptyczna.
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.000.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	750.000 zł

**ZADANIE NR 39**

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Realizacja Programu Oświetlenia Ulicznego Gminy Wyszaków</b>
<b>Zakres rzeczowy: (dane szacunkowe)</b>	- - wymiana opraw oświetleniowych na energooszczędne (1500 szt.), - - budowa nowych punktów świetlnych 950 szt.).
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie

<b>wdrażaniu:</b>	
<b>Nakłady finansowe:</b>	800.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	600.000 zł

#### ZADANIE NR 40

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa gazociągu w Leszczydole Nowinach – etap III</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - sieć gazowa średniego ciśnienia wraz z przyłączami domowymi wykonana w technologii PE</li> <li>- - sieć gazowa Ø 160 – 2.204 mb,</li> <li>- - przyłącza Ø 25 do Ø 40 – 710 mb/43 szt.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	300.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	225.000 zł

#### ZADANIE NR 41

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Rekultywacja wysypiska odpadów w Tumanku – etap IV</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg projektu budowlanego)</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- - uporządkowanie gospodarki odpadami sektora „C” – część druga – zmniejszenie oddziaływania składowanych odpadów na atmosferę i wody podziemne,</li> <li>- - uformowanie i przykrycie gruntem wraz z zabudową biologiczną skarp sektora „C” – część druga.</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	313.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	234.750 zł

#### ZADANIE NR 42

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa dwóch budynków mieszkalnych wielorodzinnych przy ul. 1-go Maja w Wyszkanie</b>
<b>Zakres rzeczowy: (wg koncepcji)</b>	<p>Etap I – 2005-2006</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- - pow. użyt. całego budynku – 2.156,30 m<sup>2</sup>,</li> <li>- - pow. użyt.-handl. – 192,40 m<sup>2</sup>,</li> <li>- - liczba lokali mieszkalnych na wynajem – 41</li> </ul> <p>Etap II – 2006-2007</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- - pow. użyt. całego budynku – 2.695,80 m<sup>2</sup>,</li> <li>- - pow. użyt.-handl. – 359,200 m<sup>2</sup>,</li> <li>- - liczba lokali mieszkalnych na wynajem – 53</li> </ul>
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Wyszkańskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. w Wyszkanie, Urząd Miejski w Wyszkanie

<b>Nakłady finansowe:</b>	8.946.400 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2007
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	-

### ZADANIE NR 43

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja drogi gminnej w Kamieńczuku (ulica Mazowiecka)</b>
<b>Zakres rzeczowy:</b> (dane szacunkowe)	- - długość 2.000 m
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	1.100.000 zł
<b>Lata realizacji:</b>	2006
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	825.000 zł

### ZADANIE NR 44

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Budowa zakładu utylizacji odpadów</b>
<b>Zakres rzeczowy:</b> (dane szacunkowe)	Kompleksowy zakład utylizacji odpadów (sortownia, kompostownia, składowisko, magazyny surowców wtórnych)
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie
<b>Nakłady finansowe:</b>	15.000.000
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	11.250.000

### ZADANIE NR 45

<b>Nazwa zadania:</b>	<b>Modernizacja Wyszkańskiego Ośrodka Kultury 'HUTNIK'</b>
<b>Zakres rzeczowy:</b> (dane szacunkowe)	prace modernizacyjne i wykończeniowe i zakupie wyposażenia: 1. 1. Roboty budowlano-wykończeniowe, w tym: montaż części stolarki okiennej i drzwiowej, układanie glazury i terakoty, malowanie. 2. 2. Budowa podjazdu dla osób niepełnosprawnych, 3. 3. Zakup klimatyzacji, oświetlenia, klimatyzacji do sali widowiskowej oraz zakup windy dla osób niepełnosprawnych.
<b>Instytucje i podmioty uczestniczące we wdrażaniu:</b>	Urząd Miejski w Wyszkanie; WOK „HUTNIK”
<b>Nakłady finansowe:</b>	2.000.000
<b>Lata realizacji:</b>	2005-2008
<b>Fundusze strukturalne UE:</b>	1.00.0000

## **VII. Zgodność Planu Rozwoju Lokalnego ze strategiami rozwoju gminy, powiatu i województwa.**

### **7.1. Zgodność ze Strategią Rozwoju dla Miasta i Gminy Wyszaków.**

Zadania i projekty ujęte w niniejszym Planie Rozwoju Lokalnego są ściśle powiązane ze Strategią Rozwoju dla Miasta i Gminy Wyszaków na lata 2000-2015, co wynika zarówno z misji i celów strategicznych, jak i z jej programów operacyjnych:

#### **M i s j a**

Wyszaków – miasto i gmina unikalnej symbiozy aglomeracji warszawskiej z nowoczesnymi i rozwiniętymi obszarami wiejskimi i podmiejskimi. Gmina, w której rozwój jest realizowany w oparciu o lokalne przedsiębiorstwa, ze szczególnym uwzględnieniem przedsięwzięć gospodarczych bazujących na ruchu turystycznym i rozwoju funkcji rekreacyjnej. Miasto i gmina stanowi sezonową i całoroczną alternatywę mieszkaniową dla Warszawy.

#### **Cele strategiczne do roku 2015**

1. 1. Rozwój MSP i tworzenie miejsc pracy
2. 2. Rozwój funkcji turystyczno – rekreacyjnych
3. 3. Rozwój infrastruktury technicznej



## **7.2. Zgodność ze Strategią Rozwoju Powiatu Wyszowskiego.**

Cele strategiczne powiatu wyszkowskiego:

<b>Cel nadrzędny</b>
<b><i>Cel nadrzędny =&gt; rozwinięty powiat wyszkowski =&gt; ze swoją kulturą i tradycjami, bogactwem przyrody =&gt; ze zgodnym i zasobnym społeczeństwem</i></b>

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego jest zgodny z celami Strategii Rozwoju Powiatu Wyszowskiego w następujących punktach:

### **Cele główne:**

#### **1. 1. Ład ekologiczny - Czysty ekologicznie powiat z zachowanymi walorami środowiska, w tym:**

- 1.1 1.1 Zachowanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych – zadanie inwestycyjne nr 4
- 1.2 1.2 Likwidacja zagrożeń środowiska – zadania inwestycyjne nr 4, 40, 44
- 1.3 1.3 Edukacja ekologiczna – Podniesienie świadomości ekologicznej – zadanie inwestycyjne nr 18
- 1.4 1.4 Zagospodarowanie turystyczne, szczególnie cieków wodnych z zachowaniem pojemności przyrodniczej środowiska – zadania inwestycyjne nr 19, 20

#### **2. 2. Ład gospodarczy - Osiągnięcie dobrobytu mieszkańców**

- 4.1 Rozwój produkcji rolniczej i przetwórstwa spożywczego – zadania inwestycyjne nr 7, 8, 9, 10, 12,13, 14, 15
- 4.2 Tworzenie warunków do rozwoju turystyki weekendowej, przyrodniczej i kwalifikowanej – zadania inwestycyjne nr 17, 18, 19, 45

#### **3. 3. Ład społeczny - Podniesienie jakości życia**

- 3.2 Edukacja mieszkańców – zadania inwestycyjne nr 17, 18
- 3.3 Bogata oferta spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży – zadania inwestycyjne nr 16, 19, 36, 37, 38
- 3.5 Wspieranie inicjatyw społecznych, rozwój społeczeństwa obywatelskiego – zadania inwestycyjne nr 17, 19
- 3.6 Poprawa bezpieczeństwa w powiecie – zadania inwestycyjne nr 3, 39

#### **4. 4. Ład przestrzenny - Uzyskanie ładu w przestrzeni i rozwój infrastruktury technicznej**

4.2 Pełne uzbrojenie terenów wiejskich – zadania inwestycyjne nr 4, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33,34,35, 40, 43

4.6 4.6 Wykształcenie systemu przestrzeni ogniskujących życie społeczności lokalnych – zadanie inwestycyjne nr 17

4.7 4.7 Rozwinięty system komunikacyjny Powiatu – zadania inwestycyjne nr 1, 2, 21, 22, 23, 24,25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 43

### **7.3. Zgodność ze Strategią Rozwoju Województwa Mazowieckiego.**

Niniejszy Plan Rozwoju Lokalnego jest zgodny z celami Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego, w tym:

Cel średniookresowy 2.1.b. Modernizacja i rozbudowa sieci dróg w województwie – zadania inwestycyjne nr 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 43

Cel średniookresowy 2.1.h. Poprawa bezpieczeństwa publicznego – zadania inwestycyjne nr 3, 39

Cel średniookresowy 2.2.a. Wzmocnienie systemu oświaty w regionie – zadania inwestycyjne nr 16, 36, 37, 38

Cel średniookresowy 2.4.d. Restrukturyzacja rozwoju infrastruktury technicznej obszarów wiejskich – zadania inwestycyjne 4, 14

Cel średniookresowy 2.5. Przeciwdziałanie degradacji i rewaloryzacja środowiska przyrodniczego – zadania inwestycyjne nr 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 31, 44

Cel średniookresowy 2.6.b. Rozwój turystyki, sportu i rekreacji – zadania inwestycyjne nr 16, 18, 36, 37, 38

Cel długookresowy 1.5 Ukształtowanie tożsamości kulturowej regionu – zadanie inwestycyjne 17, 18, 20

**Powyżej została wykazana pełna zgodność niniejszego Planu Rozwoju Lokalnego Gminy Wyszaków ze strategiami rozwoju gminy, powiatu i województwa.**

Zadania przewidziane do realizacji w Planie Rozwoju Lokalnego Gminy Wyszaków są spójne ze Strategią Rozwoju dla Miasta i Gminy Wyszaków oraz z ustaleniami dokumentów

programowych na poziomie regionalnym. Jej cele i działania przewidziane do wdrożenia są zbieżne z celami Strategii Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Wyszowskiego i Strategii Rozwoju Województwa Mazowieckiego.

## **VIII System wdrażania , monitorowania i oceny Planu Rozwoju Lokalnego Gminy oraz sposoby komunikacji społecznej.**

### **8.1. Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.**

Oczekiwane przez Gminę Wyszaków wskaźniki osiągnięć planu służą zmierzeniu osiągnięcia celów szczegółowych zdefiniowanych w dokumencie pt. **Uzupełnienie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (priorytet 3, działania 3.1 oraz 3.2).**

Głównym celem działania 3.1 jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów wiejskich (obszary wiejskie to obszary usytuowane poza granicami administracyjnymi miast) i małych miast do 20 tys. mieszkańców. Dodatkowo określone są następujące cele szczegółowe działania:

- wzrost mobilności zawodowej mieszkańców wsi i małych miast
- tworzenie warunków do dywersyfikacji działalności gospodarczej.

Głównym celem działania 3.2 jest przeciwdziałanie marginalizacji społecznej i ekonomicznej obszarów restrukturyzowanych.

Do pomiaru tychże szczegółowych celów służą wskaźniki produktu, rezultatu i oddziaływania, mierzące natychmiastowe i długofalowe efekty dotyczące bezpośrednich beneficjentów finansowanych działań, które zostaną oszacowane w trakcie realizacji planu:

Wskaźniki produktu (w latach 2005 – 2008):

- długość wybudowanych i zmodernizowanych dróg w km,
- długość wybudowanej i zmodernizowanej sieci wodociągów i kanalizacyjnej w km,
- liczba punktów świetlnych,
- liczba budowanych i odnowionych obiektów działających w systemie oświaty.

Wskaźniki rezultatów:

- podniesienie jakości dróg,
- wzrost liczby pojazdów korzystających z dróg,
- wzrost poziomu zwodociągowania i skanalizowania gminy,
- % lub liczba gospodarstw podłączonych do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
- powiększenie powierzchni dostępnych terenów inwestycyjnych oraz likwidacja istotnych barier rozwojowych w szeregu miejscowości Gminy Wyszków,
- poprawa jakości prowadzenia zajęć dydaktycznych (liczba i wielkość pomieszczeń).

Wskaźniki oddziaływania:

- liczba utworzonych lub utrzymanych miejsc pracy 2 lata od zakończenia inwestycji,
- spadek stopy bezrobocia,
- poprawa stanu środowiska przyrodniczego,
- wzrost liczby osiągnięć szkolnych (wzrost liczby laureatów olimpiad i zawodów międzyszkolnych).

System wdrażania Programu Rozwoju Lokalnego Gminy Wyszków jest realizowany w oparciu o system wdrażania pomocy strukturalnej Unii Europejskiej.

Poszczególne projekty będą wdrażane w oparciu o zasady wydatkowania środków wg źródeł ich pochodzenia. Dotyczy to w szczególności odmiennych zasad wykorzystania środków pochodzących ze źródeł krajowych oraz środków pochodzących ze źródeł unijnych.

## **8.2. System monitorowania Planu Rozwoju Lokalnego Gminy i sposoby jego oceny.**

Urząd Miejski w Wyszkanie jako instytucja wdrażająca PRL będzie odpowiedzialny za:

1. kreowanie i składanie wniosków aplikacyjnych od instytucji podległych – beneficjentów pomocy,
2. kontrolę formalną składanych wniosków, ich zgodności z procedurami i z zapisami Planu,
3. monitorowanie wdrażania projektów,

4. 4. zapewnienie informowania o współfinansowaniu przez UE realizowanych projektów.

Każde zadanie poddane będzie kontroli i ocenie. Ocena realizacji Planu polegać będzie na okresowym sprawdzeniu powyższych wskaźników oraz na dokonaniu oceny wykonywania zadań w następujących zakresach:

- ▪ efekty rzeczowe poszczególnych zadań,
- ▪ efekty finansowe zadań (wydatki ponoszone w kolejnych latach w stosunku do wydatków planowanych),
- ▪ rzeczywisty wkład finansowy i organizacyjny poszczególnych udziałowców w zadaniach w stosunku do wkładu założonego,
- ▪ ocena finansowych i pozafinansowych barier w realizacji zadań,
- ▪ ocena pomocy zewnętrznej (wysokość, terminowość, trudności z pozyskiwaniem),
- ▪ uwarunkowania zewnętrzne oraz ich zmiany.

Ocena powinna być zamknięta każdorazowo wnioskiem o potrzebie (lub braku potrzeby) rewizji/zmiany zadania, w tym: czasu wykonania, etapowania, wielkości nakładów finansowych, sposobu organizacji prac.

Wdrażanie zadań ujętych w Planie Rozwoju Lokalnego jest procesem ciągłym, wymagającym stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych oraz elastyczności w dostosowywaniu się do wymagań w zakresie uzyskania zewnętrznych środków finansowych.

Ocena wykonania PRL wraz z wnioskami dotyczącymi dalszych prac nad poszczególnymi zadaniami i ewentualnymi propozycjami korekt powinny być dokonywane przez specjalnie powołany zespół pracowników jednostek organizacyjnych Gminy Wyszaków, który będzie odpowiedzialny za koordynację PRL. Po zapoznaniu się z tą oceną Rada Miejska podejmie uchwałę o kontynuacji prac oraz dokona ewentualnych zmian w strukturze i zakresie zadań.

### **8.3. *Objaśnianie i propagowanie Planu Rozwoju Lokalnego (public relations).***

Wykorzystanie pomocy w ramach funduszy strukturalnych płynących z Unii Europejskiej uzależnione jest od poziomu świadomości w zakresie istnienia oraz możliwości pozyskania środków dla samorządów gminnych. W tym celu istnieje realna potrzeba konsekwentnego kształtowania pozytywnego wizerunku Programu Rozwoju Lokalnego.

Plan Rozwoju Lokalnego powinien być rozesłany do wszystkich instytucji, organizacji i stowarzyszeń działających na terenie gminy oraz umieszczony w internecie na stronach interaktywnych, aby możliwe było odnotowanie opinii mieszkańców. Wszystkie zmiany Planu i jego aktualizacje oraz okresowe oceny wykonania powinny również być w ten sposób rozpowszechniane.